

Кыргыз Республикасындагы изилдөөнү талап кылган актуалдуу жана изилденбеген маселелердин тизмеси

Тармак	Актуалдуу жана изилдөөгө алынбаган темалардын тизмеси	Список актуальных и неисследованных тем
Санариптик өнүктүрүү тармагы	1. Энергиянын натыйжалуу байланыш тармактарын иштеп чыгуу (базалык станциялардын жана телекоммуникациялык инфраструктуранын башка компоненттеринин энергия керектөөсүн азайтуу ыкмаларын изилдөө). 2. Кыргызстанда Тчсбга өтүү (ткчбны киргизүү менен байланышкан тоскоолдуктарды изилдөө жана ийгиликтүү өтүү үчүн жол картасын иштеп чыгуу). 3. Телекоммуникация технологиясынын айлана-чөйрөгө тийгизген таасири (жаңы тармактарды жана жабдууларды жайылтуунун экологиялык кесепеттерин талдоо жана алардын таасирин азайтуу ыкмаларын изилдөө). 4. Телеком тармактарын башкарууда жасалма интеллектти колдонуу (автоматтык мониторинг жүргүзүү, күнөөнү болжолдоо жана тармактарды оптималдаштыруу үчүн атайы мүмкүнчүлүктөрдү изилдөө). 5. Айылдык жана алыскы аймактардын жашоочулары үчүн санариптик мамлекеттик кызматтарга жетүүнү жакшыртуу жолдорун изилдөө, анын ичинде Интернетти өнүктүрүү жана тиркеменин оффлайн-функцияларын киргизүү. 6. Шайлоолордо жана сурамжылоолордо коопсуз онлайн добуш берүү мүмкүнчүлүктөрүн изилдөө, бул жарандар үчүн демократиялык процесстердин жеткиликтүүлүгүн жогорулатат. 7. Калктын, айрыкча улгайган адамдардын жана мамлекеттик кызматтарды жеткиликтүү кылуу үчүн	1. Разработка энергоэффективных сетей связи (Изучение методов снижения энергопотребления базовых станций и других компонентов телекоммуникационной инфраструктуры). 2. Переход на IPv6 в Кыргызстане (Исследование препятствий, связанных с внедрением IPv6, и разработка дорожной карты для успешного перехода). 3. Влияние телекоммуникационных технологий на окружающую среду (Анализ экологических последствий развертывания новых сетей и оборудования, а также изучение методов уменьшения их воздействия). 4. Применение искусственного интеллекта в управлении телеком-сетями (Изучение возможностей AI для автоматического мониторинга, прогнозирования неисправностей и оптимизации сетей). 5. Изучение способов улучшения доступа к цифровым госуслугам для жителей сельских и удалённых регионов, включая развитие интернета и внедрение оффлайн-функций приложения. 6. Исследование возможностей для безопасного онлайн-голосования на выборах и опросах, что позволит увеличить доступность демократических процессов для граждан.

	Интернетти сейрек колдонгондордун арасында санариптик сабаттуулукту жогорулатуу жолдорун изилдөө. 8. Мамлекеттик органдардын маалыматтык системасы (курагы, жынысы, жашаган жери, санариптик сабаттуулук деңгээли боюнча) калктын кайсы түрүн Активдүү пайдаланарын жана аларды ар кандай топторго, анын ичинде жаштарга, карыларга жана мүмкүнчүлүгү чектелген адамдарга кантип ыңгайлаштырууга болорун изилдөө. 9. Ар бир топко мүнөздүү болгон негизги муктаждыктарды жана көйгөйлөрдү аныктоо максатында ар кандай курактык топтордун жана региондордун, анын ичинде айыл аймактарынын арасында мамлекеттик кызматтарды пайдалануу тажрыйбасын изилдөө. 10. Адистештирилген модулдарды же сунуштарды түзүү максатында көп балалуу үй-бүлөлөр жана балалуу үй-бүлөлөр талап кылган өзгөчө мамлекеттик кызматтарды изилдөө (социалдык жөлөкпулдар, билим берүү, жеңилдиктер). 11. Санариптик форматта эмес жарандарга көрсөтүлүп жаткан бардык мамлекеттик кызматтарды андан ары санариптештирүү үчүн алардын ичинен эң керектүүлөрүн табуу максатында изилдөө. 12. Мамлекеттик органдар жана юридикалык жактар тарабынан электрондук документтерди жана маалымкаттарды кабыл алуунун эң жогорку пайызы кайсы региондордо изилденет. 13. Санариптик мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр ийгиликтүү ишке киргизилген өлкөлөрдүн мисалдарын талдоо жана бул тажрыйбаларды Кыргыз Республикасынын	7. Исследование путей для повышения цифровой грамотности среди населения, особенно среди пожилых людей и тех, кто редко использует интернет, чтобы сделать госуслуги доступнее. 8. Исследование, какое население активно пользуется информационными система государственными органов (по возрасту, полу, месту проживания, уровню цифровой грамотности) и как их можно адаптировать для разных групп, включая молодежь, пожилых и людей с ограниченными возможностями. 9. Изучение опыта использования госуслуг среди разных возрастных групп и регионов, включая сельские районы, с целью выявления ключевых потребностей и проблем, специфичных для каждой группы. 10. Исследование специфических госуслуг, востребованных многодетными семьями и семьями с детьми (социальные пособия, образование, льготы), с целью создать специализированные модули или рекомендации. 11. Исследование всех государственных услуг, предоставляемых гражданам не в цифровом формате, с целью выявления наиболее востребованных из них, для дальнейшей оцифровки. 12. Исследование в каких регионах наивысший процент принятия электронных документов и справок со стороны госорганов и юридических лиц. 13. Анализ примеров из стран, где успешно внедрены цифровые госуслуги, и разработка рекомендаций для
--	--	--

	мамлекеттик органдарында колдонуу үчүн сунуштарды иштеп чыгуу. 14. Сектордогу мамлекеттик-жеке өнөктөштүк 15. "1926-2024-жж. Кыргызстанда архив ишинин калыптанышы жана өнүгүшү" 16. "Кыргыз Республикасынын Улуттук архив фондунун документтерин өзгөчө баалуу жана уникалдуу документтерге киргизүү, аларды эсепке алуу, сактоо жана алардын камсыздандыруу көчүрмөлөрүн түзүү жөнүндө"мааниси 17. "Кытай архивинде сакталган Кыргыз китеби"темасында изилдөө; 18. "КР Улуттук архив фондуна кирген документтерди пайдалануунун түшүнүгү жана укуктук негиздери"; 19. Мамлекеттик архивдердеги "чет өлкөлөрдүн архивдеринен кыргыздар тууралуу алып келинген документтер" 20. "Архивде сакталган жеке документтердин мааниси"; 21. "Архивдик документтер-илимий изилдөөлөрдүн негизи".	использования этих практик в государственных органах Кыргызской Республики. 14. Государственно-частное партнерство в сфере IT 15. “Становление и развитие архивного дела в Кыргызстане 1926-2024 гг.” 16. Значение “О включение документов Национального архивного фонда Кыргызской Республики к особо ценным и уникальным документам, их учета, хранения и создания их страховых копий” 17. Исследование на тему “Кыргызская книга, хранящаяся в китайских архивах”; 18. “Понятие и правовые основы использования документов, входящих в Национальный архивный фонд КР”; 19. “Привезенные документы о кыргызах из архивов зарубежных стран” в государственных архивах 20. “Значение документов личного происхождения), хранящихся в архиве”; 21. “Архивные документы-основа научных исследований”.
Өзгөчө тармагы	кырдаалдар - мөңгүлөрдүн өзгөрүүсүн болжолдоо жана суу ресурстарын оптималдаштыруу үчүн климаттык жана гидрологиялык моделдерди колдонуу; - жер бетиндеги мамлекеттик суу кадастрынын “Дарыялар жана каналдар” бөлүгүн сапаттуу чыгаруу үчүн илимий экспертиза жүргүзүү; - экосистемалык кызмат көрсөтүүлөрдү (токой экосистемаларын) экономикалык баалоонун методикасы;	- использование климатических и гидрологических моделей для прогнозирования изменения ледников и оптимизации водных ресурсов; - проведение научной экспертизы для качественного выхода части государственного водного кадастра «Реки и каналы» на поверхность земли; - метод экономической оценки экосистемных услуг (лесных экосистем);

	- токой экосистемаларына рекреациялык жүктөмдүн ченемдери; - климаттын өзгөрүү шартында токой зыянкечтерине жана ооруларына каршы күрөшүүнүн жаңы технологиялары; - коркунучтуу өндүрүштүк объектилерден чыккан тобокелдерди баалоо, калк үчүн коркунучтарды азайтуу ыкмалары; - соода жана оюн-зоок борборлорунда жана коммерциялык жайларда авариялык чыгууларды белгилөө; - жасалма интеллект жана Big Datаны колдонуу менен өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жана болжолдоо системаларын иштеп чыгуу; - трихлорсилан уулуу затын жок кылуу (утилетштирүү) ыкмалары; - секторлордо жана ведомстволордо табигый кырсык коркунучун азайтуу чараларын идентификациялоо менен милдеттерди бөлүштүрүүгө комплекстүү талдоо жүргүзүү.	- нормы рекреационной нагрузки на лесные экосистемы; - новые технологии борьбы с вредителями и болезнями леса в условиях изменения климата; - оценка рисков от опасных производственных объектов, методы снижения рисков для населения; - обозначение запасных выходов в торгово-развлекательных центрах и коммерческих помещениях; - развитие систем мониторинга и прогнозирования чрезвычайных ситуаций с использованием искусственного интеллекта и больших данных; - методы ликвидации (детоксикации) токсического вещества трихлорсилана; - проведение комплексного анализа распределения задач с определением мер по снижению риска стихийных бедствий по отраслям и ведомствам.
Коргоо тармагы	1. “Тоо кыркаларында аскерлерди медициналык жактан камсыз кылууну уюштуруунун өзгөчөлүктөрү”. 2. “Контрбатареялык күрөштү уюштуруунун ыкмаларын изилдөө”. 3. “Кыргыз Республикасынын аскердик экономикасы, коргонуу-өнөр жайынын потенциалы жана алардын өлкө экономикасындагы ролу”. 4. “Запастагы офицерлердин жарандык сектордогу эмгекке социалдыкпсихологиялык адаптациясы”. 5. “Коргонуу-өнөр жай комплексин, учкучсуз учуучу аппараттардын (дрондордун), радио-электрондук күрөштүн	1. Особенности организации медицинского обеспечения войск в горных районах. 2. Изучение методов организации контрбатарейной борьбы. 3. Военная экономика Кыргызской Республики, оборонно-промышленный потенциал и их роль в экономике страны. 4. Социально-психологическая адаптация офицеров запаса к труду в гражданском секторе. 5. Развитие оборонно-промышленного комплекса, подразделений беспилотных летательных аппаратов

	жана аймактык коргонуу күчтөрүнүн бөлүмдөрүн өнүктүрүү”. 6. “Учкучсуз учуучу аппараттарга каршы күрөшүү”. 7. “Заманбап шарттарда радиациялык, химиялык жана биологиялык коргонуу багыттарын өркүндөтүү”. 8. “Жаңы ыкмадагы куралдуу салгылашууда ооруктук камсыздоону уюштуруу”. 9. “Заманбап куралдуу күрөштө инженердик камсыздоонун өзгөчөлүктөрү”. 10. “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарындагы кызматкерлердин аскердик коопсуздугун камсыз кылуу боюнча маселелерди окутуунун көйгөйлөрү жана келечеги”. 11. “Жогорку окуу жайларга чейинки аскердик билим берүү системасында аскер лицейинин окуу планынын өзгөчөлүктөрү”. 12. “Жогорку окуу жайга чейинки орто мектептердеги даярдык Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн аскердик билим берүүсүнүн пайдубалы”. 13. “Аскер лицейиндеги санариптик сабаттуулук: келечектеги аскерлердин ийгилигине кадам”.	(дронов), радиоэлектронной борьбы и сил территориальной обороны. 6. Борьба с беспилотными летательными аппаратами. 7. Совершенствование направлений радиационной, химической и биологической защиты в современных условиях. 8. Организация тылового обеспечения в вооруженном бою по-новому. 9. Инженерное обеспечение в современной вооруженной борьбе особенности. 10. О внесении изменений в Закон Кыргызской Республики " О государственных и муниципальных проблемы и перспективы обучения по вопросам обеспечения военной безопасности сотрудников служб”. 11. Особенности учебного плана военного лица в системе довузовского военного образования. 12. Подготовка в довузовских средних школах-основа военного образования Вооруженных Сил Кыргызской Республики. 13. Цифровая грамотность в военном училище: шаг к успеху будущих солдат.
Финансы тармагы	1. Кыргыз Республикасынын бюджетинин туруктуулугуна дүйнөлүк (региондук, өлкөнүн) саясий жана экономикалык туруксуздугунун таасири. 2. Жашыл чыгымдарды аныктоо боюнча эл аралык тажрыйба, ошондой эле мамлекеттик карызды экологиялык долбоорлорго алмаштыруу механизми.	1. Влияние глобальной (региональной, страновой) политической и экономической нестабильности на устойчивость бюджета Кыргызской Республики. 2. Международный опыт по определению зеленых расходов, а также механизм обмена государственного долга на экологические проекты.

	3. Бюджеттик ассигнованиелерди жана пландаштырылган сметаларды негиздөө системасын өркүндөтүү. 4. Жарандык максаттар үчүн илимий изилдөөлөрдүн, тажрыйба-конструктордук жана технологиялык иштердин илимий-техникалык натыйжаларын пландаштыруунун негизинде бюджеттик чыгашаларды башкаруунун механизмдери. 5. Бюджеттик маалыматтардын ачыктыгынын деңгээлин талдоо жана баалоо. 6. Мамлекеттик кирешелерди болжолдоонун тактыгына көмүскө экономиканын таасири. 7. Көмүскө экономиканын масштабын жана анын мамлекеттик бюджеттин кирешелерине тийгизген таасирин талдоо, ошондой эле болжолдоодо бул факторлорду эске алуу боюнча ыкмаларды иштеп чыгуу, ошондой эле салыктык тескөө жол-жоболорун жөнөкөйлөтүү жана чакан жана оптималдуу салык салуу. орто бизнес. 8. Салык кодексинин концепциясынын жаңы моделин иштеп чыгуу. 9. Улуттук экономиканын тармактары боюнча салык жүгүн талдоо, эл аралык тажрыйбаны эске алуу менен изилдөө, администрациялоо жол-жоболорун жөнөкөйлөтүү жана оптималдуу салык салуу боюнча сунуштар. 10. Кыргыз Республикасындагы мамлекеттик финансыны башкарууну өнүктүрүүгө санариптик трансформациянын таасиринин болжолдоолору. 11. Мамлекеттик бюджеттин туруктуулугунун балансын сактоону эске алуу менен эл керектөөчү товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын өсүшүнө байланыштуу	3. Совершенствование системы обоснований бюджетных ассигнований и обоснований плановых сметных показателей. 4. Механизмы управления бюджетными расходами на основе планирования научнотехнических результатов научно исследовательских, опытно-конструкторских и технологических работ гражданского назначения. 5. Анализ и оценка уровня открытости бюджетных данных. 6. Влияние теневой экономики на точность прогнозирования государственных доходов. 7. Анализ масштабов теневой экономики и ее влияние на поступления в государственный бюджет, а также разработка подходов для учета этих факторов в прогнозах, а также упрощение процедур налогового администрирования и оптимального налогообложения малого и среднего предпринимательства. 8. Разработка новой модели концепции налогового кодекса. 9. Анализ налоговой нагрузки по секторам национальной экономики, изучение с учетом международного опыта, рекомендации по упрощению процедур администрирования и оптимального налогообложения. 10. Прогнозы влияния цифровой трансформации на развитие управления государственными финансами в Кыргызской Республики. 11. Эффективность предоставления социальной помощи со стороны государства в связи с ростом цен на
--	--	--

	мамлекет тарабынан социалдык жардам көрсөтүүнүн натыйжалуулугу. 12. Кыргыз Республикасынын билим берүү тармагында каржылоо булактары боюнча каражаттарды натыйжалуу пайдалануу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу (республикалык бюджет, жергиликтүү бюджет, мамлекеттик инвестициялык программа бюджет, тике техникалык жардам) 12 жылдык билим берүүгө өтүүгө байланыштуу. 13. Кыргыз Республикасындагы административдик-аймактык реформанын натыйжалары жана анын региондордун финансылык-экономикалык абалына тийгизген таасири.	потребительские товары и услуги с учетом сохранения баланса устойчивости государственного бюджета. 12. Разработка предложений по эффективному использованию средств в секторе образования Кыргызской Республики по источникам финансирования (республиканский бюджет, местный бюджет, бюджет программы государственных инвестиций, прямая техническая помощь) в связи с переходом на 12-летнее образование. 13. Результаты административно-территориальной реформы в КР и его влияние на финансово-экономическую ситуацию в регионах.
Энергетика тармагы	- 2035 - жылга чейинки мезгилде Кыргыз Республикасынын электр тармактарын келечектүү өнүктүрүүнүн схемасын иштеп чыгуу; - Кубаттуулуктун тартыштыгы мезгилинде энергетиканын натыйжалуулугун жогорулатуу үчүн техникалык, социалдык, саясий жана ченемдик укуктук иш-чараларды иштеп чыгуу; - Чакан ГЭСтерди энергосистемага кошуу схемалары (өзүн-өзү ойготуучу генераторлор менен жана энергосистеманын колдонуудагы тармактарынан дүүлүктүрүү менен) жана алардын коромжулуктардын жалпы көлөмүнө, көлөмүнө жана аларды азайтуу жолдоруна таасири. Калк үчүн учурдагы социалдык тарифтештирүүдө ЭКБ иштеп чыгуучу электр энергиясынын тарифтеринин энергия системасынын жалпы экономикалык абалына тийгизген таасири;	- Разработка схемы перспективного развития электрических сетей Кыргызской Республики в период до 2035 года; - Разработка технических, социальных, политических и нормативноправовых мероприятий для повышения эффективности энергетики в период дефицита мощности; - Схемы присоединения Малых ГЭС к энергосистеме (с генераторами с самовозбуждением и с возбуждением от существующих сетей энергосистемы) и влияние их на общий объем потерь, их объем и пути их снижения. Влияние тарифов электроэнергии вырабатываемой ВИЭ на общее экономическое состояние энергосистемы при существующей социальной тарификации для населения;

	- Кумтөр комбинатынын тоо-кен мезотехникасын иштеп чыгуунун райондук климатка, анын ичинде Нарын дарыясынын гидроэнергетикалык потенциалына, иштеп жаткан ГЭСтердин иштелип чыгуучу электр энергиясынын көлөмүнүн өзгөрүшүнө, электр энергиясын жалпы керектөөнү пландоодогу өзгөрүүлөрдүн маалыматтарын эсепке алууга, ошондой эле жаңы курулуп жаткан ГЭСтерди долбоорлоодо аларды эсепке алууга таасири. Бул багытта гидроэнергетикалык потенциалды сактоонун же калыбына келтирүүнүн жолдору; -Тоо магистралдык, системалар аралык жана мамлекеттер аралык электр берүү линияларынын иштөө өзгөчөлүктөрүн изилдөө жана учурдагы жана келечектүү линиялардын ишенимдүүлүгүн жогорулатуу боюнча илимий негизделген сунуштарды жана рекомендацияларды иштеп чыгуу; электр берүү. - Кыргыз Республикасынын гидроэнергетикалык потенциалын натыйжалуу пайдалануу проблемаларын изилдөө. - Орто мөөнөттүү мезгилге отун-энергетикалык ресурстардын тышкы жана ички рыногун изилдөө: региондук жана өлкөлүк аспекттер. - Кыргыз Республикасынын электр энергетикасынын көйгөйлөрүн стандарттуу эмес техникалык чечимдер менен жеңүү. - Кыргыз Республикасынын атомдук электр энергетикалык кластерин түзүүнүн институттук негиздери.	- Влияние разработки горнорудного месторождения комбината Кумтор на районный климат, в том числе на гидроэнергетический потенциал реки Нарын, на изменение объема вырабатываемой электроэнергии существующих ГЭС, учет данных изменений в планировании общего потребления электроэнергии, а также учет их при проектировании вновь строящихся ГЭС. Пути сохранения или восстановления гидроэнергетического потенциала в данном направлении; - Исследовать особенности функционирования горных магистральных, межсистемных и межгосударственных линий электропередачи и разработать научно-обоснованные предложения и рекомендации по повышению надежности существующих и перспективных электропередач. - Исследование проблем эффективного использования гидроэнергетического потенциала Кыргызской Республики. - Исследование внешнего и внутреннего рынка топливноэнергетических ресурсов на среднесрочный период: региональный и страновой аспекты. - Преодоление проблем электроэнергетики Кыргызской Республики, не стандартными техническими решениями. - Институциональные основы формирования атомного электроэнергетического кластера Кыргызской Республики.
--	--	--

Юстиция тармагы	1. Калктын укуктук аң-сезимин жана укуктук маданиятын изилдөө жана баалоо 2. Ченем жаратуу ишинде мамлекеттик органдардын ишинин ачыктыгын камсыз кылуу. 3. Жарандык иштер боюнча сот аткаруу маселелери. 4. Кыргыз Республикасында укук колдонуу практикасынын көйгөйлөрү: теориялык жана практикалык талдоо. 5. Норма жаратуу процессиндеги илимдин таасири. 6. Санариптештирүү жолу менен ченем чыгаруу ишинин сапатын жогорулатуу (Е-норма). 7. Административдик жол-жоболорду жүзөгө ашырууда мамлекеттик органдардын ишин талдоо. 8. Пробациянын натыйжалуулугу жана соттолгондордун реинтеграциясына тийгизген таасири. 9. Жарандарга юридикалык жардам көрсөтүү боюнча мамлекеттик органдардын ролу. 10. Кыргыз Республикасынын Адам укуктары чөйрөсүндөгү эл аралык милдеттенмелеринин аткарылышына Мониторинг жүргүзүү	1. Проведение исследования и оценка правового сознания и правовой культуры населения 2. Обеспечение прозрачности работы государственных органов в нормотворческой деятельности. 3. Проблемы исполнения судебных решений в гражданских делах. 4. Проблемы правоприменительной практики в Кыргызской Республике: теоретический и практический анализ. 5. Влияние науки в нормотворческом процессе. 6. Повышение качества нормотворческой деятельности путем цифровизации (Е-норма). 7. Анализ деятельности государственных органов при осуществлении административных процедур. 8. Эффективность пробации и ее влияние на реинтеграцию осуждённых. 9. Роль государственных органов по оказанию юридической помощи гражданам. 10. Мониторинг выполнения международного обязательства КР в сфере прав человека
Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл тармагы	1. «Кыргыз Республикасында жайгашкан калдыктарды сактоочу жайларда жайгашкан калдыктардын морфологиялык курамын аныктоо» 2. «Кыргыз Республикасынын энергетика жана транспорт тармагынан чыккан парник газдарынын эмиссиясын жана декарбонизациялоо мүмкүнчүлүктөрүн баалоо» 3. «Бишкек шаарында абанын булгануу себептерин аныктоо жана чечуу жолдору»	1. «Определение морфологического состава отходов, находящихся в хранилищах отходов, расположенных на территории Кыргызской Республики» 2. «Оценка выбросов парниковых газов и возможностей декарбонизации в энергетическом и транспортном секторе Кыргызской Республики» 3. «Определение и устранение причин загрязнения атмосферного воздуха в городе Бишкек»

	4. «Кыргызстандын аймагы үчүн климаттык жана сезондук факторлорду эске алуу менен атмосфералык абанын булганышын болжолдоонун моделдерин иштеп чыгуу»	4. «Разработка моделей прогнозирования загрязнения атмосферного воздуха на территории Кыргызстана с учетом климатических и сезонных факторов.»
Транспорт жана коммуникациялар тармагы	1. Жолдордордун тыгындыларын азайтуу идеясы: өтмө жолдорду, тегерек ийри жана айланма жолдорду долбоорлоо. Чоң жана ыңгайлуу түйүндөр; 2. Унаа токтотуучу жайларга болгон суроо-талапты көзөмөлдөө жана башкаруу үчүн сенсорлорду (датчики), камераларды жана мобилдик тиркемелерди колдонгон интеллектуалдык системаны колдонуу; 3. Туруксуз аба-ырайында айрым автожолдордо таш кулоо маселеси курч турат. Коопсуз, датка туруктуу жол конструкцияларын иштеп чыгуу; 4. Айлана-чөйрөгө тийгизген таасирин минималдаштыруучу, транспорттун агымын жана суроо-талапты болжолдоочу жана тейлөөнүн эң жакшы убактысын жана ыкмасын сунуштаган татаал унаажолдордун участкторун долбоорлоо үчүн акылдуу түзүлүштөрдү, жасалма интеллектти (ИИ) ишке ашыруу маселесин кароо. Ошол эле учурда, кайтарым байланыш болуусу зарыл; 5. Транспорт каражаттарынын чектелген салмак-габариттик параметрлеринин ашыруудан пайда болгон автожолдордун жол кыртышына келтирилген зыян жана залалдардын өлчөмүн аныктоо методикасын иштеп чыгуу; 6. «Түрксиб – Балыкчы» участогунун темир жол инфраструктурасын изилдөө; 7. «Кыргыз темир жолу» УК» мамлекеттик ишканасынын жүктөрдү ташуу боюнча статистикалык маалыматтарды изилдөө;	1. Идея уменьшения заторов на дорогах: проектирование объездов, кольцевых развязок и кольцевых развязок. Большие и удобные узлы; 2. Использование интеллектуальной системы, использующей датчики, камеры и мобильные приложения для мониторинга и управления спросом на парковку; 3. В нестабильную погоду остро стоит проблема камнепадов на некоторых магистралях. Разработка безопасных, устойчивых к коррозии дорожных конструкций; 4. Рассмотреть возможность внедрения интеллектуальных устройств и искусственного интеллекта (ИИ) для проектирования сложных участков дорог, которые минимизируют воздействие на окружающую среду, прогнозируют транспортный поток и спрос, а также рекомендуют наилучшие сроки и метод технического обслуживания. В то же время должна быть обратная связь; 5. Разработка методики определения размера повреждений и повреждений, причиненных дорожному покрытию автомобильных дорог, вызванных реализацией ограничений массогабаритных параметров транспортных средств; 6. Исследование железнодорожной инфраструктуры участка «Тюрксиб – Балыкчи»;

	8. «Кытай-Кыргызстан-Өзбекстан» темир жолун куруу долбоору үчүн темир жол логистикалык инфраструктурасын изилдөө; 9. Темир жолду өнүктүрүүнү эске алуу менен коммуникациялардын негизги түрлөрү менен камсыз кылуунун деңгээлин изилдөө; 10. «Кочкор-Кара-Кече-Макмал» темир жолунун курулуш долбоору боюнча темир жол логистикалык инфраструктурасын изилдөө.	7. Изучение статистических данных по грузоперевозкам ГП «Кыргыз Темир Жолу» УК; 8. Исследование инфраструктуры железнодорожной логистики для проекта строительства железной дороги «Китай-Кыргызстан-Узбекистан»; 9. Исследование уровня обеспеченности основными видами связи с учетом развития железной дороги; 10. Исследование инфраструктуры железнодорожной логистики на проекте строительства железной дороги «Кочкор-Кара-Кече-Макмал».
Экономика жана коммерция тармагы	1. Кыргыз Республикасынын региондорун стратегиялык өнүктүрүүгө мейкиндик пландаштырууну интеграциялоого карата ыкмаларды иштеп чыгуу; 2. Кыргыз Республикасында электрондук коммерцияны өнүктүрүү: эсепке алуу жана методологиялык аспектилер; 3. Жогорку жана орто окуу жайларын борбордон жакынкы чакан шаарларга көчүрүүнүн чакан шаарлардын экономикасынын өсүшүнө тийгизген таасирин баалоо; 4. Экотуризмдин Кыргызстандын экономикасына тийгизген таасири: Региондорду өнүктүрүү үчүн потенциал; 5. Глобалдык жылуулуктун шартында кышкы туризмди өнүктүрүү боюнча экономикалык моделдөө; 6. Жол инфраструктурасын модернизациялоонун экономикалык таасири: өлчөө ыкмалары; 7. Экономиканы санариптештирүү: мамлекеттик демилгелердин натыйжалуулугун жана алардын экономикага тийгизген таасирин талдоо; 8. Региондук интеграциянын экономикалык көйгөйлөрү;	1. Разработка подходов к интеграции пространственного планирования в стратегическое развитие регионов Кыргызской Республики; 2. Развитие электронной коммерции в Кыргызской Республике: учет и методологические аспекты; 3. Оценка влияния перемещения высших и средних учебных заведений из столицы в близлежащие малые города на рост экономики малых городов; 4. Влияние экотуризма на экономику Кыргызстана: потенциал для регионального развития; 5. Экономическое моделирование развития зимнего туризма в условиях глобального потепления; 6. Экономический эффект от модернизации дорожной инфраструктуры: подходы к измерению; 7. Цифровизация экономики: анализ эффективности государственных инициатив и их влияние на экономику; 8. Экономические проблемы региональной интеграции;

	9. Кайра иштетүү өнөр жайына инновацияларды киргизүү: экспортко багытталган товарлар үчүн экономикалык натыйжа; 10. Билим берүү жана илимий мекемелерде экспорттук контролдун өзгөчөлүктөрү; 11. Кош багыттагы билимдерди жана технологияларды контролсуз өткөрүп берүүгө жол бербөө максатында Билим берүү программаларын экспертизалоонун өзгөчөлүктөрү; 12. Кыргызстандагы чакан жана орто бизнести мамлекеттик колдоонун натыйжалуулугун баалоо: аны оптималдаштыруу боюнча сунуштар; 13. Илимий изилдөөлөрдүн контролдоуучу натыйжаларын, ошондой эле товарларга, маалыматтарга, жумуштарга карата илимий изилдөөлөр жаатындагы кызмат көрсөтүүлөрдү идентификациялоо.	9. Внедрение инноваций в перерабатывающую промышленность: экономический эффект для экспортно-ориентированных товаров; 10. Особенности экспортного контроля в образовательных и научных учреждениях; 11. Особенности экспертизы образовательных программ с целью недопущения неконтролируемой передачи знаний и технологий двойного назначения; 12. Оценка эффективности государственной поддержки МСБ в Кыргызстане: предложения по ее оптимизации; 13. Идентификация контролируемых результатов научных исследований, а также услуг в области научных исследований в отношении товаров, информации, работ.
Коомдук тармагы	коопсуздук 1. ИИОнун бөлүмдөрүнүн: тергөө жана тергөө органдарынын ишин баалоонун натыйжалуу критерийлерин иштеп чыгуу 2. Жеке, жеке-ачык жана ачык мамилелерди жөнгө салуучу Жазык-процесстик мыйзамдардын ченемдерин өркүндөтүү: КР ЖПКнын 26-беренеси. 3. Коррупциялык кылмыштарды ачуу методикасы 4. Коомдук тартипти сактоо функцияларын муниципалиталдаштыруу 5. Коом менен өз ара аракеттенүүнү уюштурууда алардын ролун жана милдеттерин аныктаган жоболорду киргизүү максатында ИИОнун бардык кызматкерлеринин функционалдык милдеттерин кайра карап чыгуу. 6. Ыкчам издөө иш-аракеттеринин теориясын өркүндөтүү	1. Разработка эффективных критериев оценки деятельности подразделений ОВД: органов следствия и дознания 2. Совершенствование норм уголовно-процессуального законодательства, регулирующие частные, частно-публичные и публичные отношения: ст. 26 УПК КР. 3. Методика раскрытия коррупционных преступлений 4. Муниципализация функции охраны общественного порядка 5. Пересмотр функциональных обязанностей всех сотрудников ОВД с целью внесения в них положений, определяющих их роль и обязанности в организации взаимодействия с обществом.

	7. Өзгөчө шарттарда ИИОну башкаруу 8. КР ИИМ окуу жайларынын курсанттарын социалдык жактан коргоо. 9. Кыргыз Республикасынын шайлоо процессин өркүндөтүү 10. ИИОнун кызматкерлерин тактикалык-атайын даярдоо	6. Совершенствование теории оперативно-розыскной деятельности 7. Управление ОВД в особых условиях 8. Социальная защита курсантов учебных заведений МВД КР. 9. Совершенствование избирательного процесса Кыргызской Республики 10. Тактико-специальная подготовка сотрудников ОВД
Билим берүү жана илим тармагы	Жалпы изилдөө темалары • Реформаларды тарыхый анализи: - Кыргызстандын эгемендүүлүк алгандан берки билим берүү саясатынын эволюциясынын анализи; - Борбордук Азиядагы жана постсоветтик мейкиндиктеги башка өлкөлөрдөгү реформалар менен салыштырма анализ; - тышкы факторлордун (ааламдашуу, эл аралык стандарттар) билим берүү реформаларына тийгизген таасирине баа берүү. • Реформалардын натыйжалуулугун баалоо: - Реформалардын коюлган максаттарына жетишүүнү талдоо (билим берүүнүн сапаты, жеткиликтүүлүк, эмгек рыногунун керектөөлөрүнө ылайык келүү); - Натыйжалуулукту баалоо үчүн сандык жана сапаттык ыкмаларды колдонуу; - Реформаларды ийгиликтүү ишке ашырууга көмөктөшүүчү же тоскоолдук кылуучу факторлорду аныктоо. • Проблемаларды жана чакырыктарды талдоо: - Билим берүү тутумундагы эң актуалдуу маселелерди изилдөө (окутуунун сапаты, материалдык-техникалык база, каржылоо, башкаруу);	Общие темы исследований • Исторический анализ реформ: - Анализ эволюции образовательной политики Кыргызстана с момента обретения независимости; - Сравнительный анализ с реформами в Центральной Азии и других странах постсоветского пространства; - оценка влияния внешних факторов (глобализации, международных стандартов) на образовательные реформы. • Оценка эффективности реформ: - Анализ достижения поставленных целей реформы (качество образования, его доступность, соответствие потребностям рынка труда); - Использование количественных и качественных методов оценки эффективности; - Определить факторы, которые способствуют или препятствуют успешной реализации реформ. • Анализ проблем и задач: - Исследование наиболее актуальных вопросов в системе образования (качество образования,

	- Билим берүү тутумундагы көйгөйлөрдүн жаралышынын себептерин жана алардын өз ара байланышын талдоо; - Билим берүү тутумундагы учурдагы көйгөйлөрдү чечүү боюнча сунуштарды иштеп чыгуу; - Билим берүүнү санариптештирүү проблемалары; - Билим берүү тутумундагы кадр саясатынын көйгөйлөрү жана келечеги: квалификациялдуу кадрларды тартууга жана кармап калууга таасир этүүчү факторлорду изилдөө. Конкреттүү изилдөө темалары • Кесиптик билим берүүнү реформалоо: - Болон системасына өтүүнү талдоо; - Кесиптик окуу жайлардын бүтүрүүчүлөрүн даярдоонун сапатын баалоо; - Билим берүүнү коммерциялаштыруу маселелери жана алардын кесиптик билимдин жеткиликтүүлүгүнө тийгизген таасири; - Эмгек рыногунун муктаждыгына ылайык кадрларды даярдоону талдоо; - Дуалдык билим берүүнүн көйгөйлөрү жана анын келечеги. • Жалпы орто билим берүүнү реформалоо: - Жаңы билим берүү стандарттарын киргизүүнү талдоо; - Жаңы усулдардын жана окуу программаларынын натыйжалуулугун баалоо • Билим берүүнү башкаруу - Билим берүүнү башкарууну децентралдаштырууну талдоо; - мамлекеттик-жеке өнөктөштүктүн билим берүүнү өнүктүрүүдөгү ролу; - билим берүүнү каржылоо механизмдеринин натыйжалуулугун баалоо;	материально-техническая база, финансирование, управление); - Анализ причин проблем в системе образования и их взаимосвязь; - Разработка предложений по решению текущих проблем в системе образования; - Проблемы цифровизации образования; - Проблемы и перспективы кадровой политики в системе образования: исследование факторов, влияющих на привлечение и удержание квалифицированных кадров. Конкретные темы исследований • Реформа профессионального образования: - Анализ перехода на Болонскую систему; - Оценка качества подготовки выпускников профессиональных училищ; - Проблемы коммерциализации образования и их влияние на доступность профессионального образования; - Анализ подготовки кадров согласно потребностям рынка труда; - Проблемы дуального образования и его будущее. • Реформа общего среднего образования: - Анализ внедрения новых образовательных стандартов; - Оценка эффективности новых методов и программ обучения • Управление образованием - Анализ децентрализации управления образованием;
--	--	---

	• Билим берүүнүн социалдык аспектилери: - Билим берүүнүн социалдык мобилдүүлүккө тийгизген таасири; - Билим берүүдөгү гендердик теңсиздик маселелери; - Мигранттарга билим берүү. • Билим берүүнүн сапаты: - Билим берүүнүн сапаты боюнча эл аралык салыштырма изилдөөлөр; - Билим берүүнүн сапатына таасир этүүчү факторлорду (мугалимдер, окуучулар, окуу программалар, материалдык техникалык база) талдоо; - Билим берүүнүн сапатынын индикаторлорун иштеп чыгуу.	- роль государственно-частного партнерства в развитии образования; - оценка эффективности механизмов финансирования образования; • Социальные аспекты образования: - Влияние образования на социальную мобильность; - Проблемы гендерного неравенства в образовании; - Обучение мигрантов. • Качество образования: - Международные сравнительные исследования качества образования; - Анализ факторов, влияющих на качество образования (преподаватели, студенты, образовательные программы, материально-техническая база); - Разработка показателей качества образования.
--	--	---

Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция тармагы	-Кыргыз Республикасынын эгемендүү жылдарында Улуттук квалификациялык системасынын өнүгүүсү; -Жумуш ордунда зомбулук жана ыдык маселелерин изилдөө боюнча эл аралык тажырыйбасы; -Экономиканын тармактарында “жашыл” жумуш орундарын түзүү боюнча эл аралык тажырыйбасын изилдөө; -Жарандардын төмөнкү категорияларын тереңдетип изилдөө: калктын экономикалык жактан активдүү бөлүгү болуп саналбагандар (инвалиддер, үй кожойкелери, эмгекке жарамдуу курактагы пенсионерлер, мигранттар, жаштар жана квалификациясыз эмгек); өз алдынча иштеген жарандар (негизинен айыл жеринде жашаган аялдар), -Кыргыз Республикасында балдарды эмгекке тартуу көйгөйлөрү; -Кыргыз Республикасында эркектер аялдар жана кыздарга карата жасаган зомбулуктардын себептерин изилдөө; -Аялдардын, жаштардын жана башка группалардын климаттын өзгөрүүсүнө аялуулунун баалоосун жүргүзүү; -Кыргыз Республикасындагы кыймылы чектелген адамдардын жеткиликтүүлүгүнүн көйгөйлөрүн изилдөө; -Чет өлкөлөрдөгү кыргыз диаспораларынын көйгөйлөрүн изилдөө; -2021-2023-жылдар аралыгында болгон Кыргыз Республикасынын ичиндеги калктын кыймылдарын карап чыгуу; -Кыргыз Республикасынын эмгек миграцияда жүргөн жарандарынын балдарынын мамлекеттик кызматтарга жеткиликтүүлүгүнүн көйгөйлөрү.	- «Развитие Национальной системы квалификаций в годы независимости Кыргызской Республики»; - «Международный опыт исследования проблем насилия и притеснения на рабочем месте»; - «Изучение международного опыта создания «зеленых» рабочих мест в отраслях экономики»; - «Углубленное изучение следующих категорий граждан: не являющихся экономически активной частью населения (инвалиды, домохозяйки, пенсионеры трудоспособного возраста, мигранты, молодежь и неквалифицированный труд); самозанятые граждане (в основном женщины, проживающие в сельской местности)». - «Проблемы детского труда в Кыргызской Республике»; - «Исследование причин насилия мужчин над женщинами и девочками в Кыргызской Республике»; - «Оценка уязвимости женщин, молодежи и других групп к изменению климата»; - «Исследование проблем доступности маломобильных слоев населения в Кыргызской Республике»; - «Изучение проблем кыргызской диаспоры в зарубежных странах»; - «Обзор движения населения внутри Кыргызской Республики за 2021-2023 годы»; - «Проблемы доступа к государственным услугам детей граждан Кыргызской Республики, находящихся в трудовой миграции».
--	---	---

Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты тармагы	1. Эгемендүүлүк жылдарындагы кыргыз адабиятынын өнүгүү тенденциялары; 2. Эгемендүүлүк жылдарындагы басма ишмердүүлүгү: жетишкендиктер жана көйгөйлөр; 3. Эгемендүүлүк жылдарында кандай адабияттар жазылды? Кандай китептер чыгып жатат? Алардын тематикалары; 4. Эгемендүүлүк жылдарындагы көркөм котормонун жагдайлары; 5. Жанрдык иликтөөлөр; 6. Санариптик технологиялар жана китепкана кызматы; 7. Жасалма интеллект жана китепканалар; 8. Маалымат коопсуздугу жана купуялыкты коргоо; 9. Социалдык инклюзия жана инклюзивдүү китепканалар; 10. Китепкананын билим берүүчү жана маданий ролу; 11. Маалымат сабаттуулугу жана медиа билим берүү; 12. Көп функционалдуу китепкана аянттары жана ашыл китепканаларга экологиялык таасири; 13. Китепкана ишинин жаңы стандарттарына ылайык окутуу программаларын жолу; 14. Балдар китепканасы балдардын өнүгүүсүнүн башаты; Расмий тилде: 15. История библиотечного дела в Кыргызстане; 16. Основные проблемы библиотечного дела; 17. Сущность и значение пропаганды книг; 18. Социологические исследования в работе детских библиотек Кыргызстана; 19. Библиотеки в меняющемся мире и новые формы сотрудничества;	1. Тенденции развития кыргызской литературы в годы независимости; 2. Издательская деятельность в годы независимости: достижения и проблемы; 3. Какая литература была написана за годы независимости? Какие книги выходят? Их тематика; 4. Обстоятельства художественного перевода в годы независимости; 5. Жанровые исследования; 6. Цифровые технологии и библиотечное обслуживание; 7. Искусственный интеллект и библиотеки; 8. Безопасность данных и защита конфиденциальности; 9. Социальная интеграция и инклюзивные библиотеки; 10. Образовательная и культурная роль библиотеки; 11. Информационная грамотность и медиа-образование; 12. Многофункциональные библиотечные пространства и экологическое воздействие на библиотеки ashel; 13. Разработка программ обучения в соответствии с новыми стандартами библиотечного дела; 14. Детская библиотека-источник развития детей; На официальном языке: 15. История библиотечного дела в Кыргызстане; 16. Основные проблемы библиотечного дела; 17. Сущность и значение пропаганды книг; 18. Социологические исследования в работе детских библиотек Кыргызстана;
---	--	--

	20. Совершенствование работы библиотек в помощь эстетическому воспитанию и образованию детей библиотеки в помощь организации досуга; 21. Пропаганда периодических изданий, детских книг для детей; 22. Методически рекомендации по центру раннего развития детей в библиотеке. Жаштар саясаты башкармалыгы илимий изилдөөнү талап кылган көйгөйлүү маселелер: 1) Кыргызстан жаштарына санариптик технологиялардын таасири. Социалдык тармактар жаштардын дүйнө таанымынын калыптанышына таасири? Жаштар үчүн социалдык тармактарды колдонуунун оң жана терс жактары; 2) Ыктыярчы жаштардын коомдук-саясий турмуштагы ролу. Дене тарбия жана спорт жаатында илимий изилдөөнү талап кылган көйгөйлүү маселелер: 1) Спорттук окуу-машыгууларды өткөрүү боюнча илимий изилдөөлөр; 2) Машыктыруучулардын жеке пландарын даярдоо жана ишке ашыруу. Этностор аралык мамилелер тармагындагы изилдөөлөргө сунуш 2021-2026-жылдары Кыргыз Республикасында Кыргыз жараны деп жарандардын өзүн таануусун өнүктүрүүнүн	19. Библиотеки в меняющемся мире и новые формы сотрудничества; 20. Совершенствование работы библиотек в помощь эстетическому воспитанию и образованию детей библиотеки в помощь организации досуга; 21. Пропаганда периодических изданий, детских книг для детей; 22. Методически рекомендации по центру раннего развития детей в библиотеке. Проблемные вопросы, требующие научного изучения управлением молодежной политики: 1) влияние цифровых технологий на молодежь Кыргызстана. Влияние социальных сетей на формирование мировоззрения молодежи? Плюсы и минусы использования социальных сетей для молодежи; 2) роль добровольческой молодежи в общественно-политической жизни. Проблемные вопросы, требующие научных исследований в области физического воспитания и спорта: 1) научные исследования по проведению спортивного обучения-тренировок; 2) Подготовка и реализация индивидуальных планов тренеров.
--	--	---

	концепциясын ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планынын 4.2 пункту менен мамлекеттик бийлик органдарында, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында, сот жана укук коргоо органдарында этностук жамааттардын өкүлчүлүгүнүн деңгээлин жогорулатуу боюнча изилдөө иштерин жүргүзүү тапшырмасы берилген. Мында, Министрликтин этностор аралык мамилелер башкармалыгы тарабынан жана өнөктөштөр менен биргеликте “Улуттук потенциалды чыңдоо, чыр-чатактарды болтурбоо жана тынчтыкты орнотуу боюнча; Ишенимди бекемдөөгө жарандык коомдун олуттуу катышуусу жана социалдык биримдик жөнүндө” долбоордун алкагында Базалык изилдөө иштери жүргүзүлүп, Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына жөнөтүлдү. Аталган изилдөө ишинин негизги максаты мамлекет менен жарандык коомдун ортосундагы ишенимди бекемдөө жана тынчтыкты сактоого багытталган жергиликтүү көйгөйлөрдү чечүүдө кызматташтыкты колдоо аркылуу социалдык биримдикти жогорулатуу болуп саналат. Ал эми, Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Стратегиялык демилгелер улуттук институтуна Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-декабрындагы № 341 тескемеси менен бекитилген 2021-2026-жылдары Кыргыз Республикасында Кыргыз жараны деп жарандардын өзүн таануусун өнүктүрүүнүн концепциясын ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планына ылайык изилдөө иштерин жүргүзүүнү сунуштайбыз. Ушуну менен бирге, КР Президентине караштуу Стратегиялык демилгелер боюнча улуттук институтуна	Рекомендации по исследованиям в области межэтнических отношений Пунктом 4.2 плана мероприятий по реализации Концепции развития самопознания граждан как граждан Кыргызстана в Кыргызской Республике на 2021-2026 годы дано поручение провести исследовательскую работу по повышению уровня представительства этнических общин в органах государственной власти, органах местного самоуправления, судебных и правоохранительных органах. При этом министерством совместно с управлением межэтнических отношений и партнерами проводится работа по “укреплению национального потенциала, предотвращению конфликтов и миростроительству”.; в рамках проекта” о значительном участии гражданского общества в укреплении доверия и социальной сплоченности " проведены базовые исследования и направлены в Администрацию Президента Кыргызской Республики. Основной целью данной исследовательской работы является укрепление доверия между государством и гражданским обществом и повышение социальной сплоченности путем поддержки сотрудничества в решении местных проблем, направленных на поддержание мира. Предлагаем Национальному институту стратегических инициатив при президенте Кыргызской Республики провести исследования в соответствии с планом мероприятий по реализации Концепции развития самопознания граждан как граждан Кыргызстана в
--	---	---

	“Ресурстарга жана башкарууга жетүүдөгү улуттук механизмдердин натыйжалуулугуна, калктын мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатына канааттануусунун даражасына талдоо жүргүзүү” жөнүндө изилдөө иштерин жүргүзүү тапшырылган. Ушуга ылайык, Стратегиялык демилгелер боюнча улуттук институтуна аталган изилдөө иштерин соңуна чыгаруу керектигин билдирет.	Кыргызской Республике на 2021-2026 годы, утвержденным распоряжением Кабинета министров Кыргызской Республики от 24 декабря 2021 года № 341. Вместе с тем, Национальному институту стратегических инициатив при президенте КР поручено провести исследование “анализ эффективности национальных механизмов доступа к ресурсам и управлению, степени удовлетворенности населения качеством государственных и муниципальных услуг”. Соответственно, Национальному институту стратегических инициатив необходимо завершить указанное исследование.
Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жай тармагы	- Азык-түлүк коопсуздугунун кластердик өсүмдүктөрүнүн түшүмүн жогорулатуу максатында климаттын глобалдык өзгөрүшүнө жана кургакчылыктын өсүшүнө адаптациялоонун комплекстүү чараларын талаа сыноолору жана өндүрүштүк киргизүү; - Жогорку фильтрациялоо жөндөмдүүлүгү бар кумдуу топурактар үчүн тамчылатып сугаруучу ор системаларын иштеп чыгуу жана талаада сыноо; - Республиканын сугат системаларын түтүктүү жабык системаларга которуу концепциясын иштеп чыгуу-3 МТ; - Илимдин жана техниканын жетишкендиктерин пайдалануунун негизинде суу саясатын иштеп чыгуу. - Түндүк Кыргызстандын 1:500 000 масштабындагы санариптик топурак картасын түзүү; - Кыргыз Республикасынын ар кандай кыртыш-климаттык зоналарында кыртыштын асылдуулугун жана айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн койдун	- «Полевые испытания и производственное внедрение комплексных мер адаптации глобальному изменению климата и росту засушливости, в целях повышения урожаев кластерных культур продбезопасности»; - «Разработка и полевое испытание систем капельного орошения для песчаных почв с высокой фильтрационной способностью»; - «Разработка Концепции перевода оросительных систем Республики на трубчатые закрытые - ЗОС»; - «Разработка водной политики на базе использования достижений науки и техники». - «Составить цифровую почвенную карту Северного Кыргызстана масштаба 1:500 000»; - «Апробация нового органического удобрения из овечьей шерсти для повышения плодородия почв и урожайности сельхозкультур в различных почвенно-климатических зонах Кыргызской Республики».

	жүнүнөн жаңы органикалык жер семирткичи апробациялоо. - Гибриддештирүү жолу менен топоздордун эт өндүрүмдүүлүгүн жогорулатуу; - Борбордук Тянь-Шандын бийик тоолуу шарттарында "АЙКӨЛ" тез бышуучу эт-майлуу койлордун азыктуулугун жакшыртуу жана андан ары жакшыртуу; - Кыргызстанда өстүрүлгөн койлордун породадарын геномдук изилдөө; - Генетикалык изилдөөнүн негизинде кыргыз жана жаңы Кыргыз породадарын кайра жаратуу; - Жергиликтүү кыргыз жана аргымак эчкилердин эт породадары менен аргындаштыруу жолу менен эт сапатын жакшыртуу (бурская); - Кыргыз Республикасында кой-эчкилерди жакшыртуу үчүн жасалма уруктандыруу жолу менен үйүрдү көбөйтүү; - Ысык-Көл облусунун шарттары үчүн эспарцеттин жаңы сортун түзүү - Түшүмдүүлүгү 22-27 ц/га кем эмес" күрөк" сортотипинин негизинде төө буурчактын ата мекендик сортун түзүү; - Түшүмдүүлүгү 30-35 ц/га болгон нокоттун кургакчылыкка чыдамдуу жаңы ата мекендик сортун чыгаруу. - Климаттын өзгөрүү шарттарында айыл чарба системаларынын туруктуулугун талдоо: климаттык өзгөрүүлөрдүн түшүмдүүлүккө тийгизген таасирин жана Кыргыз Республикасынын ар кайсы региондорунда адаптациялоо ыкмаларын изилдөө. - Таза айыл чарбасынын экономикалык натыйжалуулугу: органикалык айыл чарба ыкмаларын ишке ашыруунун	- «Повышение мясной продуктивности яков путем гибридизации»; - «Совершенствование и дальнейшее улучшение продуктивных качеств скороспелой мясо-сальной овец «Айкол» в условиях высокогорья Центрального Тянь-Шаня»; - «Геномное исследование пород овец, разводимых в Кыргызстане»; - «Воссоздание кыргызский и новокыргызской породы на основе генетической исследования»; - «Улучшение мясных качеств местных кыргызских и помесных коз путем скрещивания с мясными породами коз (бурская)»; - «Воспроизводство стада путем искусственного осеменение для улучшения овец и коз в КР»; - «Создание нового сорта эспарцета для условий Иссык-Кульской области» - «Создание отечественного сорта фасоли на основе сортотипа «Лопатка» с урожайностью не менее 22-27 ц/га»; - «Вывести новый отечественный засухоустойчивый сорт нута с урожайностью 30-35 ц/га». - Анализ устойчивости сельскохозяйственных систем в условиях изменения климата: Исследование воздействия климатических изменений на урожайность и методы адаптации в различных регионах Кыргызской Республики. - Экономическая эффективность экологически чистого сельского хозяйства: Оценка рентабельности и
--	---	--

	кирешелүүлүгүн жана социалдык-экономикалык натыйжаларын баалоо. - Агрардык сектордо жеткирүү чынжырларын башкаруу моделдерин иштеп чыгуу: фермерлерден керектөөчүлөргө чейин продукцияны жеткирүү чынжырларын талдоо жана оптималдаштыруу. - Айыл чарбасында санариптик технологияларга өтүүнүн экономикалык натыйжалары: санариптештирүүнүн фермердик чарбалардын өндүрүмдүүлүгүнө жана кирешесине тийгизген таасирин изилдөө. - Агроөнөр жай комплексин өнүктүрүүгө мамлекеттик колдоонун таасирин баалоо: субсидиялоо жана фермерлерди кредиттөө программаларынын натыйжалуулугун талдоо. - Айылдык үй чарбаларынын кирешелерин жогорулатууда кооперативдердин ролун изилдөө: кооперативдик кыймылдын дыйкандардын жана айыл чарбасындагы аялдардын финансылык абалына тийгизген таасирин баалоо. - Кыргызстандын айыл чарба продукциясынын экспорттук потенциалын талдоо: экспортту көбөйтүү үчүн болгон мүмкүнчүлүктөрдү изилдөө, анын ичинде эл аралык рынокторду изилдөө. - Азык-түлүк коопсуздугун камсыз кылуу үчүн жерлерди продуктивдүү пайдалануу саясатын иштеп чыгуу: жер ресурстарын оптималдуу пайдалануу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу. - Азык-түлүк коопсуздугун камсыз кылууда жергиликтүү жамааттардын ролу: жергиликтүү демилгелерди баалоо	социально-экономических эффектов внедрения органических методов ведения сельского хозяйства. - Разработка моделей управления цепочками поставок в аграрном секторе: Анализ и оптимизация цепочек поставок продукции от фермеров до потребителей. - Экономические последствия перехода к цифровым технологиям в сельском хозяйстве: Исследование влияния цифровизации на производительность и доходы фермерских хозяйств. - Оценка влияния государственной поддержки на развитие агропромышленного комплекса: Анализ эффективности программ субсидирования и кредитования фермеров. - Исследование роли кооперативов в повышении доходов сельских домохозяйств: Оценка влияния кооперативного движения на финансовое положение крестьян и женщину в сельском хозяйстве. - Анализ экспортного потенциала сельскохозяйственной продукции Кыргызстана: Исследование существующих возможностей для увеличения экспорта, в том числе изучение международных рынков. - Разработка политики продуктивного использования земель для обеспечения продовольственной безопасности: Выработка рекомендаций по оптимальному использованию земельных ресурсов. - Роль местных сообществ в обеспечении продовольственной безопасности: Оценка местных
--	---	--

	жана алардын калктын азык-түлүк коопсуздугуна тийгизген таасири. - Органикалык дыйканчылык климаттын өзгөрүшүнө туруктуулукту жогорулатуунун бир жолу катары: климаттын өзгөрүшүнө адаптацияга органикалык иш тажрыйбасынын таасирин изилдөө.	инициатив и их влияние на продовольственную безопасность населения. - Органическое земледелие как способ увеличения устойчивости к климатическим изменениям: Исследование влияния органических методов работы на адаптацию к изменениям климата.
Саламаттык сактоо тармагы	Кыргыз Республикасынын бийик тоолорундагы балдардын жана чоң кишилердин ден соолугунун абалына баа берүү	Оценка состояния здоровья детей и взрослых жителей высокогорья Кыргызской Республики
Тышкы иштер тармагы	1. Борбордук Азия эл аралык системанын трансформация шарттарында. 2. Кыргыз Республикасынын Климаттык өзгөрүү шарттарындагы саясаты. 3. Борбордук Азия өлкөлөрүнүн саясатынын европалык багыты жана Кыргыз Республикасынын кызыкчылыктары. 4. Орусиянын Борбор Азиядагы саясаты жана Кыргызстандын кызыкчылыктары. 5. Тышкы саясий курсту түзүү жана ишке ашыруу контекстинде парламенттик дипломатия. 6. Маданият өлкөнүн тышкы саясий ишмердүүлүгүнүн калыптанышынын жана өнүгүшүнүн маанилүү фактору катары: компаративисттик мамиле. 7. Борбордук Азиядагы трансчек аралык суу ресурстарын башкаруу маселелери. 8. Кыргызстан чоң Евразиялык мейкиндикте. 9. Экономиканы санариптештирүүнүн КРда эмгек рыногун жана билим берүү кызматтарын өнүктүрүүгө тийгизген таасири.	1. Центральная Азия в условиях трансформации международной системы. 2. Политика Кыргызской Республики в условиях климатических изменений. 3. Европейский вектор политики стран Центральной Азии и интересы Кыргызской Республики. 4. Политика России в Центральной Азии и интересы Кыргызстана. 5. Парламентская дипломатия в контексте формирования и реализации внешнеполитического курса. 6. Культура как важный фактор формирования и развития внешнеполитической деятельности страны: компаративистский подход. 7. Проблемы управления трансграничными водными ресурсами в Центральной Азии. 8. Кыргызстан в Большом евразийском пространстве. 9. Влияние цифровизации экономики на развитие рынка труда и образовательных услуг в КР. 10. Актуальные проблемы преодоления бедности и неравенства в распределении доходов в обществе.

	10. Коомдогу жакырчылыкты жана кирешелерди бөлүштүрүүдөгү теңсиздикти жоюунун актуалдуу проблемалары. 11. Кыргыз Республикасынын Улуттук экономикалык коопсуздугун камсыз кылууда экономикалык дипломатиянын көйгөйлөрү. 12. Экономикадагы кризистик мезгилде КР азык-түлүк коопсуздугун камсыз кылуу. 13. Климаттын өзгөрүүсүнүн шартында жашыл экономиканы өнүктүрүү проблемалары.	11. Проблемы экономической дипломатии в обеспечении национальной экономической безопасности КР. 12. Обеспечение продовольственной безопасности КР в кризисные периоды в экономике. 13. Проблемы развития зеленой экономики в условиях изменения климата.
Мамлекеттик мүлктү башкаруу тармагы	- 9-пункт Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 15-ноябрындагы № 376 “Фонддук рынокту жана биржа ишин андан ары өнүктүрүү боюнча чаралар жөнүндө” Жарлыгын ишке ашыруу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин иш-чаралар планы Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 28-февралындагы № 80-р буйругу менен; - Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 13-сентябрындагы № 545-р буйругу менен бекитилген 2024-2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын капитал рыногун өнүктүрүү боюнча иш-чаралар планынын (жол картасы) 2.1-пунктчасы; - 2023-2027-жылдарга Кыргыз Республикасында Ислам экономикалык платформасын өнүктүрүү концепциясынын стратегиялык багыттарын ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планынын 2.3-пунктчасы, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын сентябрындагы № 571-р буйругу менен бекитилген. 23, 2024.	- Пункт 9 План мероприятий Кабмина КР по реализации Указа Президента КР «О мерах по дальнейшему развитию фондового рынка и биржевой деятельности от 15 ноября 2022 года №376, утвержденный распоряжением Кабмина КР №80-р от 28 февраля 2023 года; - Подпункт 2.1 План мероприятий (дорожная карта) по развитию рынка капитала КР на 2024-2027 годы, утвержденный распоряжением Кабмина КР №545-р от 13 сентября 2024 года; - Подпункт 2.3 План мероприятий по исполнению стратегических направлений Концепции развития исламской экономической платформы в КР на 2023-2027 годы, утвержденный распоряжением Кабмина КР №571-р от 23 сентября 2024 года.

Интеллектуалдык менчик жана инновациялар тармагы	1. «Өлкөнүн жогорку окуу жайларында интеллектуалдык менчикти укуктук коргоо жана сактоо жаатында маалымат берүү жана билимди кеңейтүү». 2. «Инновациялык технологияларды ишке ашыруу: патенттик изилдөөлөр жана алардын колдонулуштары». 3. «Санарип доорунда автордук укуктун өнүгүү тенденцияларын талдоо». 4. «Кыргызпатенттин интеллектуалдык менчиктин ролу жана мааниси жөнүндө маалымдоо ишмердүүлүгү». 5. «Интеллектуалдык менчик ааламдашуу шартында». 6. «Кыргызстандын инновациялык экосистемасынын калыптанышында университеттердин жана илимий мекемелердин ролу». 7. «Интеллектуалдык менчикти анализдөө жана экспертизалар процессинде жасалма интеллект элементтерин колдонуу». 8. «Кыргыз Республикасынын региондорунда интеллектуалдык менчикти жана инновацияларды өнүктүрүүдө жергиликтүү бийлик органдарынын ролу». 9. «Интеллектуалдык менчик объектилеринин коргоо ыкмалары». 10. «Кыргызстандагы чакан жана орто бизнестеги инновациялык ишмердүүлүк: интеллектуалдык менчиктин ролу».	1. Информирование и расширение знаний в области правовой защиты и защиты интеллектуальной собственности в высших учебных заведениях страны. 2. Внедрение инновационных технологий: патентные исследования и их применение. 3. Анализ тенденций развития авторского права в эпоху цифровых технологий. 4. Деятельность Кыргызпатента по информированию о роли и значении интеллектуальной собственности. 5. Интеллектуальная собственность в контексте глобализации. 6. Роль университетов и научных учреждений в формировании инновационной экосистемы Кыргызстана. 7. Использование элементов искусственного интеллекта в процессе анализа и экспертизы интеллектуальной собственности. 8. Роль органов местной власти в развитии интеллектуальной собственности и инноваций в регионах Кыргызской Республики. 9. Методы защиты объектов интеллектуальной собственности. 10. Инновационная деятельность в малом и среднем бизнесе в Кыргызстане: роль интеллектуальной собственности.
Жарандык авиация тармагы	1. Кыргыз Республикасынын Жарандык авиация чөйрөсүндөгү методологиялык изилдөөлөр 2. Кыргызстандын авиакомпанияларын Евробиримдиктин учуу коопсуздугунун тизмесинен чыгаруу	1. Методологические исследования в сфере гражданской авиации Кыргызской Республики 2. Вывод авиакомпаний Кыргызстана из Списка безопасности полётов Евросоюза

	3. Кыргыз Республикасына/андан авиаташуулар рыногун изилдөө 4. Кыргыз Республикасында авиациялык персоналды окутуу жана квалификациясын жогорулатуу 5. Кыргыз Республикасынын аэропортторунун азыркы абалын жана мүмкүнчүлүктөрүн изилдөө 6. Жарандык авиацияда көрсөтүлүүчү кызматтардын натыйжалуулугу жана сапаты. 7. Жаңы аба коридорлорун изилдөө жана ачуу 8. УУАнын заманбап өнүгүү тенденциялары (учкучсуз учуучу аппараттар) 9. Аэропорттордо жер үстүндө тейлөөнүн атайын техникасын автоматташтыруу жана механикалаштыруу 10. Кыргызстандын авиация тармагына экологиялык таза технологияларды киргизүүнүн келечеги 11. Авиация тармагын санариптештирүү	3. Изучение рынка грузовых авиаперевозок в/из Кыргызской Республике 4. Обучение и повышение квалификации авиационного персонала в Кыргызской Республике 5. Исследование современного состояния и возможностей аэропортов Кыргызской Республики 6. Эффективность и качество оказываемых услуг в гражданской авиации. 7. Исследование и открытие новых воздушных коридоров 8. Современные тенденции развития БПЛА (беспилотные летательные аппараты) 9. Автоматизация и механизация спецтехники наземного обслуживания в аэропортах 10. Перспективы внедрения экологически чистых технологий в отрасль авиации Кыргызстана 11. Цифровизация авиационной отрасли
Депозиттерди тармагы коргоо	1. Ислам финансылар принциптери менен кабыл алынган аманаттар боюнча төлөнгөн камсыздандыруу мүчөлүк акылары үчүн финансы рыногундагы инструменттер; 2. Крипбанктердин депозиттерди коргоо системасына катышуу жаатындагы предметин изилдөө; 3. Кыргыз Республикасынын банк секторунун 2026 жылга чейинки мезгил аралыгына финансылык бышыктыгын эконометрикалык жактан моделдөө жана финансылык божомолун моделдөө. - Макроэкономикалык абалга таасирин тийгизе турган орчундуу тобокелдиктерди билүү үчүн банк секторуна “тескери” стресс-тест жүргүзүү.	1. Инструменты финансового рынка для страховых членских взносов, выплачиваемых по вкладам, принятым исламскими принципами финансирования; 2. Изучение предмета участия криптобанков в системе защиты депозитов; 3. Эконометрическое моделирование финансовой устойчивости и моделирование финансового прогноза банковского сектора Кыргызской Республики на период до 2026 года. -Провести “обратное” стресс-тестирование банковского сектора, чтобы узнать о значительных рисках, которые могут повлиять на макроэкономическую ситуацию.

	4. Соода өнөктөш-мамлекеттердеги өлкөлүк (страновой) тобокелдиктердин Кыргыз Республикасынын төлөм системасына таасир этүү даражасын баалоо, финансылык жана операциялык тобокелдиктерди төмөндөтүү боюнча алдын ала чараларды иштеп чыгуу. 5. Россиялык ири банктардын батыш финансы системасынан обочолонуусунун Кыргыз Республикасынын банк системасына тийгизүүчү таасирлери. 6. Санариптештирүү чөйрөсүндөгү түзүмдүк реформалар. Коррупциялык тобокелдиктерди, алдамчылык тобокелдиктерди минималдаштыруу, бизнестин ачыктыгын жогорулатуу боюнча мыйзамдарды жөнгө салуу: А) виртуалдык активдердин салттуу банк системасынын ишине таасири; В) банк ишин санариптештирүүдө киберкоопсуздукту күчөтүү; С) финансы рыногунун катышуучуларынын санариптик трансформациясына карата комплекстүү саясат иштеп чыгуу, көзөмөлдү күчөтүү, тобокелсиз операцияларды уюштуруу.	4. Оценка степени влияния страновых (страновых) рисков в государствах-торговых партнерах на платежную систему Кыргызской Республики, Разработка предварительных мер по снижению финансовых и операционных рисков. 5. Влияние изоляции крупных российских банков от западной финансовой системы на банковскую систему Кыргызской Республики. 6. Структурные реформы в сфере цифровизации. Регулирование законодательства по минимизации коррупционных рисков, рисков мошенничества, повышению прозрачности бизнеса: А) влияние виртуальных активов на работу традиционной банковской системы; В) усиление кибербезопасности при цифровизации банковского дела; С) разработка комплексной политики в отношении цифровой трансформации участников финансового рынка, усиление контроля, организация безрисковых операций.
Жер ресурстары, кадастр, геодезия жана картография тармагы	1. Маалыматтарды санариптештирүү жана стандартташтыруу: Бирдиктүү санариптик картографиялык базаны иштеп чыгуу: - бири-биринен айырмаланган мейкиндик маалыматтарды (кадастрдык, топографиялык, геодезиялык) бирдиктүү санариптик платформага интеграциялоо ыкмаларын изилдөө. Геомаалыматтарды стандартташтыруу:	1. Оцифровка и стандартизация данных: Разработка единой цифровой картографической базы данных: - изучение методов интеграции разрозненных пространственных данных (кадастровых, топографических, геодезических) в единую цифровую платформу. Стандартизация геоданных:

	- мамлекеттик жана жеке системалардын ортосунда маалымат алмашуу үчүн жаңы стандарттарды жана протоколдорду түзүү. Системалардын өз ара иштешүүсү: - ар кандай булактардан алынган геомаалыматтардын семантикалык жана техникалык шайкештиги маселелерин изилдөө жана улуттук шайкештик стандарттарын түзүү. 2. Технологиялык маселелер: Кадастрда блокчейнди колдонуу: - кыймылсыз мүлккө болгон укуктар боюнча маалыматтардын ачыктыгын жана коопсуздугун камсыз кылуу үчүн блокчейн технологияларын киргизүү мүмкүнчүлүктөрүн изилдөө. Кадастрдык каттоодо AI жана машина үйрөнүү: - геомаалыматтарды автоматтык түрдө иштеп чыгуу жана талдоо, кадастрдык наркты болжолдоо жана бузууларды аныктоо үчүн алгоритмдерди иштеп чыгуу. Жерди алыстан зонддоо (ЖАЗ): - дрондордон жана спутниктерден алынган маалыматтарды иштеп чыгуу ыкмаларын изилдөө, анын ичинде кадастрдык маалыматтарды үзгүлтүксүз жаңыртуу үчүн моделдерди түзүү. 3D картасы жана 3D кадастры: - көп баскычтуу кадастрды түзүү үчүн жер участкакторун жана имараттарын үч өлчөмдүү моделдөө технологияларын иштеп чыгуу. 3. Кадастрдык наркты баалоо	- создание новых стандартов и протоколов для обмена информацией между государственными и частными системами. Взаимодействие систем: - изучение вопросов семантической и технической совместимости геоданных из различных источников и создание национальных стандартов соответствия. 2. Технологические проблемы: Использование блокчейна в кадастре: - изучить возможности внедрения технологии блокчейн для обеспечения прозрачности и безопасности информации о правах на недвижимость. ИИ и машинное обучение в кадастровой регистрации: - разработка алгоритмов для автоматической обработки и анализа геоданных, прогнозирования кадастровой стоимости и выявления нарушений. Дистанционное зондирование Земли (весна): - изучение методов обработки данных с дронов и спутников, включая создание моделей для регулярного обновления кадастровых данных. 3D-карта и 3D-кадр: - разработка технологий трехмерного моделирования земельных участков и зданий для создания многоуровневого кадастра. 3. Оценка кадастровой стоимости Новые модели кадастровой оценки:
--	---	---

	Кадастрдык баалоонун жаңы моделдери: - региондук мүнөздөмөлөрдү жана рыноктук баа динамикасын эске алган математикалык моделдерди иштеп чыгуу. Баалоо процессин автоматташтыруу: - Big Data жана рыноктук көрсөткүчтөрдүн негизинде кадастрдык наркты автоматтык түрдө жаңылоо үчүн программалык чечимдерди түзүү. Кадастрдык баалоонун социалдык-экономикалык натыйжаларын талдоо: - кадастрдык нарктын салык саясатына, аймактардын инвестициялык жагымдуулугуна жана социалдык бакубаттуулугуна таасирин баалоо. 4. Укуктук жана административдик маселелер: Кыймылсыз мүлккө санариптик укуктар: - санариптик маалыматтарды жана кыймылсыз мүлккө укуктарды коргоонун укуктук механизмдерин изилдөө, электрондук документ жүгүртүүдө алдамчылыкка жол бербөө. 3D кадастрын укуктук жөнгө салуу: - кыймылсыз мүлктүн жана ага болгон укуктардын көп баскычтуу эсебин түзүүнүн укуктук негиздерин талдоо. Кадастрдык системалардын маалыматтык коопсуздугу: - маалыматтарды уруксатсыз кирүүдөн коргоо үчүн стандарттарды жана коопсуздук протоколдорун иштеп чыгуу. 5. Социалдык-экономикалык аспекти	- разработка математических моделей, учитывающих региональные характеристики и динамику рыночных цен. Автоматизация процесса оценки: - Создание программных решений для автоматического обновления кадастровой стоимости на основе больших данных и рыночных показателей. Анализ социально-экономических результатов кадастровой оценки: - оценка влияния кадастровой стоимости на налоговую политику, инвестиционную привлекательность и социальное благополучие территорий. 4. Правовые и административные вопросы: Цифровые права на недвижимость: - изучение правовых механизмов защиты цифровых данных и прав на недвижимое имущество, предотвращение мошенничества в электронном документообороте. Правовое регулирование 3D кадастра: - анализ правовых основ создания многоуровневого учета недвижимого имущества и прав на него. Информационная безопасность кадастровых систем: - разработка стандартов и протоколов безопасности для защиты данных от несанкционированного доступа. 5. Социально-экономические аспекты Влияние кадастровой системы на экономику:
--	--	---

	Кадастрдык системанын экономикага тийгизген таасири: - кадастрдык каттоонун натыйжалуулугу менен региондордун инвестициялык климатын өнүктүрүүнүн ортосундагы байланышты изилдөө. Калкты маалымдоо: - жарандардын кадастрдык нарк жана кыймылсыз мүлккө болгон укуктары боюнча маалымдуулугун жогорулатуунун ыкмаларын жана инструменттерин иштеп чыгуу. Кадастрдык реформанын социалдык аспектилери: - кадастрдык мыйзамдарга өзгөртүүлөрдүн социалдык туруктуулукка жана жарандардын укуктарын коргоого тийгизген таасирин баалоо. 6. Геодезиялык өлчөөлөр жана картографиялык технологиялар: Геодезиялык өлчөө ыкмаларын өркүндөтүү: - өзгөчө жетүүгө кыйын аймактарда өлчөө тактыгын жогорулатуу үчүн жаңы технологияларды жана методдорду иштеп чыгуу. Координаталык системалардын трансформациясы: - ар кандай координаттар системаларынын ортосундагы маалыматтарды трансформациялоо ыкмаларын изилдөө жана улуттук бирдиктүү координаттар системасын иштеп чыгуу. Геомейкиндиктик аналитика: - территориядагы өзгөрүүлөрдү мейкиндик моделдөө жана болжолдоо үчүн аналитикалык каражаттарды иштеп чыгуу. 7. Этикалык жана экологиялык аспектилери:	- изучение взаимосвязи между эффективностью кадастрового учета и развитием инвестиционного климата регионов. Информирование населения: - разработка методов и инструментов повышения осведомленности граждан о кадастровой стоимости и правах на недвижимое имущество. Социальные аспекты кадастровой реформы: - оценка влияния изменений кадастрового законодательства на социальную стабильность и защиту прав граждан. 6. Геодезические измерения и картографические технологии: Улучшение методов геодезических измерений: - разработка новых технологий и методов повышения точности измерений, особенно в труднодоступных районах. Преобразование систем координат: - изучение методов преобразования данных между различными системами координат и разработка национальной единой системы координат. Геопространственная аналитика: - разработка аналитических средств пространственного моделирования и прогнозирования изменений на территории. 7. Этические и экологические аспекты: Этика использования геоданных:
--	--	---

	Геомаалыматтарды колдонуудагы этика: - конфиденциалдуулук, мейкиндик маалыматтарына жетүү укуктарын жана жеке маалыматтарды коргоо маселелерин изилдөө. Экологиялык кадастры: - экологиялык факторлорду жана жер ресурстарынын айлана-чөйрөгө тийгизген таасирин эсепке алуу ыкмаларын иштеп чыгуу. 8. Эл аралык кызматташтык жана стандарттар: Кадастрды дүйнөлүк стандартташтыруу: - Эл аралык стандарттарды изилдөө жана аларды улуттук шарттарга ылайыкташтыруу. Геомаалыматтар тармагындагы санариптик эгемендүүлүк: - чет өлкөлүк технологиялардан жана продукциялардан көз карандысыздыкты камсыз кылуу үчүн ата мекендик чечимдерди иштеп чыгуу. Ар кайсы өлкөлөрдө кадастрдык системалардын салыштырма анализи: - улуттук кадастр жана картография системасын өркүндөтүү боюнча чет мамлекеттердин тажрыйбасын үйрөнүү.	- изучение вопросов конфиденциальности, прав доступа к пространственным данным и защиты персональных данных. Экологический кадастр: - разработка методов учета экологических факторов и воздействия земельных ресурсов на окружающую среду. 8. Международное сотрудничество и стандарты: Мировая стандартизация кадастра: - Изучение международных стандартов и их адаптация к национальным условиям. Цифровая независимость в индустрии геоданных: - разработка отечественных решений для обеспечения независимости от зарубежных технологий и продукции. Сравнительный анализ кадастровых систем в разных странах: - изучение опыта зарубежных стран по совершенствованию национальной кадастровой и картографической системы.
Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу тармагы	1. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 7-августундагы № 362 “Кызыкчылыктардын кагылышуусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын ишке ашыруу боюнча чаралар тууралуу” токтомунун ченемдерин эффективдүүлүгү жөнүндө; 2. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2017-жылдын 31-январындагы № 17 Жарлыгы менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жана муниципалдык кызмат	1. О вступлении в силу постановления Правительства Кыргызской Республики от 7 августа 2018 года № 362 «О мерах по реализации Закона Кыргызской Республики о конфликте интересов»; 2. О цели изменений, внесенных Указом Президента Кыргызской Республики от 31 января 2017 года № 17 «Об утверждении Реестра государственных и муниципальных должностей Кыргызской Республики в

	орундарынын реестрине Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарынын реестрин бекитүү жөнүндө” киргизилген өзгөртүүлөрдүн максаттуулугу жөнүндө; 3. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2010-жылдын 27-августундагы № 146 “Мамлекеттик кызмат чөйрөсүндө полиграфта тестирлөө системасын киргизүү боюнча биринчи кезектеги чаралар жөнүндө” Жарлыгында көрсөтүлгөн маселенин актуалдуулугу жөнүндө; 4. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 14-мартындагы № 135 токтому менен бекитилген “Коштоп иштегендердин эмгегин жөнгө салуунун өзгөчөлүктөрү жөнүндө” Жобонун ченемдеринин эффективдүүлүгү жөнүндө; 5. Мамлекеттик кызматчыларга, муниципалдык кызматчыларга жана башка адамдарга класстык чендерди ыйгаруу тууралуу ченемдик укуктук актылардын максаттуулугу жөнүндө; 6. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын функционалдык ролу жана жоопкерчилигин аныктоо: Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын башкаруу тутумундагы реалдуу ролун жана жоопкерчиликтерин изилдөө; 7. Жергиликтүү бюджетти пландаштыруунун жана каражаттарды бөлүштүрүүнүн негиздери: Жергиликтүү бюджеттин формалары, аны түзүү процессиндеги жарандардын катышуусун арттыруу, мамлекеттик органдар тарабынан бөлүнгөн каражаттардын натыйжалуулугун текшерүү;	реестр государственных и муниципальных должностей Кыргызской Республики». 3. Об актуальности вопроса, указанного в Указе Президента Кыргызской Республики от 27 августа 2010 года № 146 «О первоочередных мерах по внедрению системы проверки на полиграфе в сфере государственной службы»; 4. О вступлении в силу положений Положения "Об особенностях регулирования труда совместителей", утвержденного постановлением Правительства Кыргызской Республики от 14 марта 2000 года № 135; 5. О назначении нормативных правовых актов о присвоении классов ставок государственным служащим, муниципальным служащим и другим лицам; 6. Определение функциональной роли и ответственности органов местного самоуправления: Изучение реальной роли и ответственности органов местного самоуправления в системе управления; 7. Основы планирования местного бюджета и распределения средств: Формы местного бюджета, повышение участия граждан в процессе его формирования, проверка эффективности использования средств, выделяемых государственными органами; 8. Основы планирования местного бюджета и распределения средств: Формы местного бюджета, повышение участия граждан в процессе его формирования, проверка эффективности использования средств, выделяемых государственными органами;
--	---	---

	8. Жергиликтүү бюджетти пландаштыруунун жана каражаттарды бөлүштүрүүнүн негиздери: Жергиликтүү бюджеттин формалары, аны түзүү процессиндеги жарандардын катышуусун арттыруу, мамлекеттик органдар тарабынан бөлүнгөн каражаттардын натыйжалуулугун текшерүү; 9. Жергиликтүү деңгээлде башкаруунун санариптештирүү стратегиялары: Электрондук башкаруу тутумдарынын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында колдонулушу, санариптик платформаларды жана технологияларды киргизүү аркылуу мамлекеттик кызматтардын сапатын жакшыртуу; 10. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын коррупцияга каршы күрөшүү механизминин жакшыртылышы: Коррупцияны алдын алуу жана аны жоюу боюнча эффективдүү иш-аракеттерди иштеп чыгуу, жергиликтүү органдарда отчеттуулук жана ачыктыктын деңгээлин жогорулатуу; 11. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу системасындагы жарандардын укуктарын жана эркиндиктерин коргоо: Жергиликтүү органдар тарабынан жарандардын кызыкчылыктарын сактоо жана алардын укуктарын коргоо механизмдерин изилдөө; 12. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ишин эффективдештирүү үчүн кадрлардын билим деңгээлин көтөрүү: Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызматкерлеринин квалификациясын жана билимин жогорулатуу боюнча программа түзүү;	9. Стратегии цифровизации местного самоуправления: использование электронных систем управления в органах местного самоуправления, повышение качества государственных услуг за счет внедрения цифровых платформ и технологий; 10. Совершенствование антикоррупционного механизма органов местного самоуправления: Предотвращение коррупции разработка эффективных действий по скоплению и его устранению, повышение уровня отчетности и прозрачности в местных органах; 11. Защита прав и свобод граждан в системе местного самоуправления: изучение механизмов защиты интересов граждан и защиты их прав местными органами; 12. Повышение уровня образования кадров в целях повышения эффективности работы органов местного самоуправления: создание программы повышения квалификации и образования работников органов местного самоуправления; 13. Использование показателей устойчивого развития на местном уровне: Развитие этого процесса, направленного на обеспечение и поддержку устойчивого развития на местном уровне. разработка показателей; 14. Улучшение социальных услуг и инфраструктуры среди местного населения: Повышение эффективности и доступности основных социальных и инфраструктурных услуг для местного населения;
--	---	--

	13. Туруктуу өнүгүүнүн индикаторлорун жергиликтүү деңгээлде колдонуу: Ушул процессти өнүктүрүү, жергиликтүү деңгээлде туруктуу өнүгүүнү камсыздоо жана ага жардам берүү үчүн конкреттүү индикаторлорду иштеп чыгуу; 14. Жергиликтүү калк арасында социалдык кызматтарды жана инфраструктураны жакшыртуу: Жергиликтүү калк үчүн негизги социалдык жана инфраструктуралык кызматтарды көрсөтүүнүн натыйжалуулугун жана жеткиликтүүлүгүн арттыруу; 15. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ишмердүүлүгүнө жарандардын катышуусу жана демилгелери: Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ишмердүүлүгүндө жарандардын активдүү катышуусун камсыздоо үчүн кызмат көрсөтүү жана жарандык активдүүлүктү көтөрүү; 16. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ишин жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарындагы укуктук кенемтелерди (боштуктарды) талдоо; 17. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын аймактардагы коомдук уюмдар (бирикмелер) менен иштөөсүндөгү көйгөйлөр; 18. Тестология (инсандык жана кесиптик сапаттарды аныктоо үчүн компетенттүү суроолорду иштеп чыгуу), жумушка алууда алдыңкы эл аралык тажрыйбаларды изилдөө, тестология чөйрөсүндөгү санариптештирүү (онлайн процесстер);	15. Участие и инициатива граждан в деятельности органов местного самоуправления: оказание услуг и содействие гражданской активности в целях обеспечения активного участия граждан в деятельности органов местного самоуправления; 16. Анализ правовых норм (пробелов) в законодательстве Кыргызской Республики, регулирующих деятельность органов местного самоуправления; 17. Проблемы в работе органов местного самоуправления с региональными общественными организациями (объединениями); 18. Тестология (разработка компетентных вопросов для определения личностных и профессиональных качеств), изучение ведущих мировых практик трудоустройства, цифровизация в сфере тестологии (онлайн-процессы); 19. Сравнительный анализ аттестации и оценки государственных служащих: определение наиболее эффективного метода повышения профессиональной компетентности и эффективности работы; 20. Повышение эффективности подготовки государственных служащих: анализ современных методов и разработка предложений по повышению квалификации государственных служащих; 21. Анализ роли, возможностей и будущего образовательного учреждения по повышению квалификации государственных служащих.
--	--	--

	19. Мамлекеттик кызматчыларды аттестациялоонун жана баалоонун салыштырма анализи: кесиптик компетенттүүлүктү жана иштин натыйжалуулугун жогорулатуунун эң натыйжалуу ыкмасын аныктоо; 20. Мамлекеттик кызматчыларды окутуунун натыйжалуулугун жогорулатуу: мамлекеттик кызматчылардын квалификациясын жогорулатуу үчүн заманбап методдорду талдоо жана сунуштарды иштеп чыгуу; 21. Мамлекеттик кызматчылардын квалификациясын жогорулатуу үчүн билим берүү мекемесинин ролун, мүмкүнчүлүгүн жана келечегин талдоо.	
Социалдык камсыздоо тармагы	1) Бийик тоолуу шарттарда жашагандыктан жана иштегендиктен ден соолукка келтирилген зыяндын даражасын талдоо жана пенсиялык жеңилдиктерди берүүдө эл аралык тажрыйбага сереп салуу (эркектер менен аялдардын физиологиялык себептер боюнча эмгекке жөндөмдүүлүгүнүн төмөндөшүн илимий негиздөө жана алар үчүн оптималдык пенсиялык курагын аныктоо максатында). 2) Алыскы жана барууга кыйын аймактарда жашагандыктан жана иштегендиктен ден соолукка келтирилген зыяндын даражасын талдоо жана пенсиялык жеңилдиктерди берүүдө эл аралык тажрыйбага сереп салуу (эркектер менен аялдардын физиологиялык себептер боюнча эмгекке жөндөмдүүлүгүнүн төмөндөшүн илимий негиздөө жана алар үчүн оптималдык пенсиялык курагын аныктоо максатында).	1) Анализ степени вреда здоровью, причиненного проживанием и работой в высокогорных условиях, и обзор международного опыта пенсионного обеспечения (в целях научного обоснования снижения трудоспособности мужчин и женщин вследствие физиологических причин и определить для них оптимальный пенсионный возраст). 2) Анализ уровня вреда здоровью, причиняемого проживанием и работой в отдаленных и труднодоступных местностях, и обзор международного опыта пенсионного обеспечения (в целях научного обоснования снижения трудоспособности мужчин и женщин вследствие физиологических причин и определить для них оптимальный пенсионный возраст). 3) Анализ возможности участия (путем создания для них отдельного накопительного пенсионного фонда) крестьянских фермерских хозяйств (КФХ) с земельной

	3) Ыктыярдуу камсыздандырууга 1 гектарга чейинки жер үлүшү бар Дыйкан фермердик чарбалардын (ДФЧ) катышуу мүмкүнчүлүгүн (алар үчүн өзүнчө Топтомо пенсиялык фондду түзүү жолу менен) талдоо (пенсиялык камсыздоосу пенсионердин жашоо минимумун кем болбошу үчүн 1 гектарга чейинки жер үлүшү бар ДФЧнын камсыздандыруу төгүмдөрүнүн төлөөгө финансылык жөндөмдүүлүгү; учурдагы ыктыярдуу пенсиялык камсыздандырууга 1 гектарга чейинки жер үлүшү бар ДФЧнын тартылгандыгынан Мамлекеттик эмес пенсиялык фонддордун мүмкүнчүлүктөрү жана пайдалары); 4) Аялдардын пенсия курагын жогорулатуу жана эркектердин пенсия курагына теңөө маселесин талдоо. 5) Жалпы белгиленген пенсиялык куракты жогорулатуу зарылдыгын талдоо. 6) Калктын ыктыярдуу пенсиялык камсыздандырууга кыйла активдүү катышуу мүмкүнчүлүгүн жана финансылык даярдыгын талдоо. 7) Жеке ишкерлер үчүн камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тарифтеринин ставкаларын жогорулатуу мүмкүнчүлүгүн талдоо. 8) Пенсиялык камсыздоого көмүскө экономиканын таасирин талдоо жана формалдуу эмес иш менен камсыз болгондорду пенсиялык камсыздандыруу менен камтуу боюнча жаңы рычагдарды издөө. 9) Пенсиялык системанын топтоо компонентинин инвестициялык портфелинин структурасын кеңейтүү үчүн кошумча финансылык инструменттерди талдоо.	долей до 1 га в добровольном страховании (финансовая способность к уплате страховых взносов КФХ с земельной долей до 1 га для пенсионного обеспечения пенсионера не ниже прожиточного минимума; возможности и выгоды негосударственных пенсионных фондов от привлечения КФХ с земельной долей до 1 га на текущее добровольное пенсионное страхование); 4) Анализ вопроса повышения пенсионного возраста женщин и уравнивания его с пенсионным возрастом мужчин. 5) Анализ необходимости повышения общего пенсионного возраста. 6) Анализ возможности и финансовой готовности населения активно участвовать в добровольном пенсионном страховании. 7) Анализ возможности повышения ставок страховых взносов для частных предпринимателей. 8) Анализ влияния теневой экономики на пенсионное обеспечение и поиск новых рычагов охвата пенсионным страхованием неформально занятых. 9) Анализ дополнительных финансовых инструментов для расширения структуры инвестиционного портфеля накопительной составляющей пенсионной системы. 10) Ограничение и перерасчет пенсий, анализ загрузки специалистов при проведении платежных операций.
--	---	---

	10) Пенсия чектөө жана кайра эсептөө, төлөө иштерин жүргүзүүдө адистердин иш жүктөмүнүн ченемине талдоо жүргүзүү.	
Инвестициялар тармагы	1. Эркин экономикалык зоналардын ишин жакшыртуу жана заманбап стандарттарга ылайык келтирүү максатында жөнгө салуучу ченемдик укуктук базаны комплекстүү кайра карап чыгуу. 2. Кыргыз Республикасында инвесторлордун укуктарын коргоонун натыйжалуулугун жогорулатуу. 3. Кыргыз Республикасында инвесторлордун даттанууларын кароо. 4. Санариптештирүү жана санариптик экономикага өтүү шарттарында инвестициялык саясат. 5. Туруктуулукка жана жаңы технологияларга инвестиция: натыйжалуулукту жогорулатуу. 6. Салым саясаты боюнча геосаясий жана экономикалык чараларды талдоо. 7. Климаттын өзгөрүшү шартында инфраструктурага инвестиция салуу. 8. Жогорку технологиялар жана инновациялар чөйрөсүндөгү мамлекеттик жеке өнөктөштүк (МЖӨ) моделдери. 9. Экономикалык жана инвестициялык кесепеттер миграциялык агымдарды жаратат. 10. Мамлекеттик инвестициялык саясаттын бир бөлүгү катары криптовалюталар жана мониторинг.	1. Комплексный пересмотр нормативной правовой базы, регулирующей деятельность свободных экономических зон, с целью ее улучшения и приведения в соответствие с современными стандартами. 2. Повышение эффективности защиты прав инвесторов в Кыргызской Республике. 3. Рассмотрения жалоб инвесторов в Кыргызской Республике. 4. Инвестиционная политика в условиях цифровизации и перехода к цифровой экономике. 5. Инвестиции в устойчивое развитие и новые технологии: повышение эффективности. 6. Анализ геополитических и экономических санкций на инвестиционную политику. 7. Инвестиции в инфраструктуру в условиях изменения климата. 8. Модели государственного частного партнерства (ГЧП) в сфере высоких технологий и инноваций. 9. Экономические и инвестиционные последствия вызывают миграционные потоки. 10. Криптовалюты и мониторинг как часть государственной инвестиционной политики.
Статистика тармагы	1. Кыргыз Республикасында айыл чарбасын өнүктүрүүнүн өзгөчөлүктөрү жана тенденциялары;	1. Особенности и тенденции развития сельского хозяйства в Кыргызской Республике;

	2. Кыргыз Республикасынын региондорун өнүктүрүүнүн салыштырма анализи; 3. Кыргыз Республикасынын Отун-энергетикалык комплексин талдоо; 4. Кыргыз Республикасынын демографиялык чакырыктары (эл каттоонун негизинде); 5. Кыргыз Республикасынын экспортун жана импортун статистикалык талдоо; 6. КР региондору боюнча өлүмдүн тенденциялары жана себептери: негизги айырмачылыктар; 7. Кыргыз Республикасынын калкынын кирешелерин талдоо жана орто класстын үлүшүн аныктоо; 8. Кыргыз Республикасында турак жай фонду менен камсыз болуунун өзгөчөлүктөрү (эл каттоонун негизинде); 9. Борбордук Азия өлкөлөрүнүн негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрүнүн динамикасынын салыштырма анализи; 10. Кыргыз Республикасында жакырчылык көрүнүшүнүн өзгөчөлүктөрү.	2. Сравнительный анализ развития регионов Кыргызской Республики; 3. Анализ топливно-энергетического комплекса Кыргызской Республики; 4. Демографические вызовы Кыргызской Республики (на основе переписи населения); 5. Статистический анализ экспорта и импорта Кыргызской Республики; 6. Тренды и причины смертности по регионам КР: основные различия; 7. Анализ доходов населения и определение доли среднего класса Кыргызской Республики; 8. Особенности обеспеченности жилищным фондом в Кыргызской Республике (на основе переписи населения); 9. Сравнительный анализ динамики основных макроэкономических показателей стран Центральной Азии; 10. Особенности проявления бедности в Кыргызской Республике.
Прокуратура тармагы	1. Кыргыз Республикасынын прокуратура органдарынын мамлекеттик бийлик органдары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен мыйзамдуулукту камсыз кылуу чөйрөсүндө өз ара аракеттенүү багытындагы көйгөйлөр. 2. Прокуратура органдарынын коррупцияга каршы иш-аракети.	1. Проблемы в области взаимодействия органов прокуратуры Кыргызской Республики с органами государственной власти и органами местного самоуправления в сфере обеспечения законности. 2. Антикоррупционная деятельность органов прокуратуры. 3. Антикоррупционная экспертиза, проводимая органами прокуратуры: вопросы теории и практики.

	3. Прокуратура органдары тарабынан жүргүзүлүүчү коррупцияга каршы экспертиза: теория жана практика маселелери. 4. Кылмыш куугунтугун жүргүзүүдөгү прокурордук ишмердүүлүктүн маселелери. 5. Кылмыш иштерин тергөөгө көзөмөлдүк кылууда прокурордук ишмердүүлүктүн актуалдуу маселелери. 6. Заманбап жарандык сот өндүрүшүнө прокурордун катышуусунун актуалдуу маселелери. 7. Мамлекеттик укуктук статистика жана эсепке алуу чөйрөсүндөгү мыйзамдуулукту көзөмөлдөө. 8. Эл аралык укуктук кызматташууну ишке ашырууда мыйзамдардын колдонулушун көзөмөлдөө маселелери. 9. Экология чөйрөсүндөгү мыйзамдардын аткарылышына прокурордук көзөмөлдүн укуктук жана уюштуруучулук негиздери. 10. Кыргыз Республикасында прокуратура менен коомчулуктун өз ара аракеттенүүсү. 11. Мыйзам чыгаруу функциясын ишке ашырууда прокуратуранын катышуусунун укуктук жана уюштуруучулук негиздери.	4. Вопросы прокурорской деятельности при осуществлении уголовного преследования. 5. Актуальные вопросы прокурорской деятельности при надзоре за расследованием уголовных дел. 6. Актуальные вопросы участия прокурора в современном гражданском судопроизводстве. 7. Надзор за законностью в сфере государственной правовой статистики и учета. 8. Вопросы контроля за применением законодательства при осуществлении международного правового сотрудничества. 9. Правовые и организационные основы прокурорского надзора за исполнением законодательства в сфере экологии. 10. Взаимодействие прокуратуры и общественности в Кыргызской Республике. 11. Правовые и организационные основы участия прокуратуры в реализации законодательной функции.
Сот тармагы	1. Ааламдашуу жана конституциялык укук: чакырыктар жана перспективалар. 2. Глобализациянын улуттук конституциялык системаларга тийгизген таасири. 3. Укуктук стандарттарды бириктирүү жана улуттук иденттүүлүктү сактоо.	1. Глобализация и конституционное право: вызовы и перспективы. 2. Влияние глобализации на национальные конституционные системы. 3. Унификация правовых стандартов и сохранение национальной идентичности. 4. Глобальные проблемы (экология, миграция, цифровизация) и их конституционное регулирование.

	4. Глобалдык көйгөйлөр (экология, миграция, санариптештирүү) жана аларды конституциялык жөнгө салуу. 5. Улуттук жана эл аралык укуктагы адам укуктарынын тенденциялары 6. Санариптик трансформация шартында адам укуктарына жаңы ыкмалар. 7. Эл аралык уюмдардын чечимдеринин улуттук укуктук системаларга тийгизген таасири. 8. Конституциялык Мыйзамдагы заманбап чакырыктар: кибер укук, биомедицина жана жасалма интеллект. 9. Эл аралык интеграция доорундагы эгемендүүлүктүн эволюциясы. 10.Заманбап укуктук доктриналардагы "чектелген суверендүүлүк" түшүнүгү. 11.Конституциялык ченемдерди чектөө катары эл аралык милдеттенмелер. 12.Улуттук мыйзамдарды эл аралык укук менен шайкеш келтирүү мисалдары салыштырмалуу мамиле. 13.Улуттук конституцияларды өнүктүрүүдө эл аралык укуктун ролу. Конституциялык мыйзамдарга эл аралык стандарттарды имплементациялоо методологиясы. 14.Салыштырмалуу конституциялык Мыйзам: жаңы тенденциялар жана ыкмалар. 15.Европа жана Азия өлкөлөрүндө конституциялык укуктун реформаларынын салыштырма анализи. 16.Эл аралык укуктук стандарттарды өздөштүрүүнүн перспективалары. Укуктук системаларды өнүктүрүүдө трансулуттук конституциялык идеялардын ролу.	5. Тенденции в области защиты прав человека в национальном и международном праве 6. Новые подходы к правам человека в условиях цифровой трансформации. 7. Влияние решений международных организаций на национальные правовые системы. 8. Современные вызовы в области конституционного права: киберправа, биомедицина и искусственный интеллект. 9. Эволюция суверенитета в эпоху международной интеграции. 10.Понятие "ограниченного суверенитета" в современных правовых доктринах. 11.Международные обязательства как ограничение конституционных норм. 12.Сравнительный подход примеров гармонизации национальных законов с международным правом. 13.Роль международного права в развитии национальных конституций. Методологии имплементации международных стандартов в конституционное законодательство. 14.Сравнительное конституционное право: новые тренды и подходы. 15.Сравнительный анализ реформ конституционного права в странах Европы и Азии. 16.Перспективы заимствования международных правовых стандартов. Роль транснациональных конституционных идей в развитии правовых систем.
--	---	---

	17.Конституциялык юстиция жана эл аралык стандарттар: өз ара аракеттенүү жана чыр-чатактар. 18.Эл аралык келишимдердин конституциялык ченемдерге шайкештиги жөнүндө конституциялык соттордун чечимдери. 19.Мамлекеттик органдардын ишинде Конституциялык соттун чечимдерин колдонуу практикасы. 20. Мамлекеттик бийлик органдарынын системасында Конституциялык соттун орду жана ролу. 21.Санариптик доордо маалыматтарды коргоо жана жеке жашоого болгон укуктун конституциялык консолидациясы. 22.Киберкоопсуздуктун жана онлайн сөз эркиндигинин укуктук аспектилер. 23.Эл аралык келишимдердин санариптик чөйрөнү Улуттук жөнгө салууга тийгизген таасири. 24.Эл аралык укук жана улуттук конституциялык тартип: алардын синергиясынын келечеги. 25.Конституциялык укук жана климаттык өзгөрүүлөр: эл аралык жана улуттук аспектилер. 26.Экологиялык коопсуздуктун конституциялык кепилдиктери. 27.Курчап турган чөйрөнү коргоо чөйрөсүндөгү мамлекеттердин эл аралык милдеттенмелери. 28.Климаттын өзгөрүшүнө каршы күрөштө конституциялык Мыйзамдын ролу. 29.Эл аралык чыр-чатактардын шартында конституциялык укуктар. 30.Өзгөчө кырдаал шарттарындагы конституциялык чектөөлөр.	17.Конституционная юстиция и международные стандарты: взаимодействие и конфликты. 18.Решения конституционных судов о соответствии международных договоров конституционным нормам. 19.Практика применения решений Конституционного суда в деятельности государственных органов. 20. Место и роль Конституционного суда в системе органов государственной власти. 21.Конституционное закрепление права на защиту данных и частной жизни в цифровую эпоху. 22.Юридические аспекты кибербезопасности и свободы слова в интернете. 23.Влияние международных соглашений на национальное регулирование цифровой среды. 24.Международное право и национальный конституционный порядок: перспективы их синергии. 25.Конституционное право и климатические изменения: международный и национальный аспекты. 26.Конституционные гарантии экологической безопасности. 27.Международные обязательства государств в сфере защиты окружающей среды. 28.Роль конституционного права в борьбе с изменением климата. 29.Конституционные права в условиях международных конфликтов. 30.Конституционные ограничения в условиях чрезвычайного положения.
--	---	---

	31.Улуттук кызыкчылыктар менен эл аралык милдеттенмелердин ортосундагы балансты камсыз кылуу проблемалары. 32.Региондоштуруу жана укуктук укуктун өнүгүшүнө, анын таасири. Регионалдык интеграциялык бирикмелердин (ЕАЭБ, КМШ, ШКУ ж.б.) улуттук укуктук тутумдарга таасири. 33.Конституциялык Мыйзамдын келечеги: Эл аралык тенденциялар жана божомолдор. 34."Глобалдык конституционализм"түшүнүгүн өнүктүрүү. 35.Конституциялык ченемдердин бир бөлүгү катары туруктуулук. 36.Жаңы глобалдык чакырыктарга укуктук стандарттарды унификациялоо келечеги. 37.Адилеттүү сот укугу жана адилеттүү соттук териштирүүнүн кепилдиктери. 38.Укуктук тутумда жана укук колдонуу практикасында Конституциянын үстөмдүгү принцибинин мааниси. 39.Борбордук Азия өлкөлөрүндө конституциялык контролдоонун натыйжалуу механизмдеринин салыштырма анализи. 40.Конституциялык соттун прокуратура жана башка укук коргоо органдары менен өз ара аракеттенүүсүнүн натыйжалуу жолдору. 41.Конституциялык көзөмөлдүн мыйзам чыгаруу процессине тийгизген таасири: Конституциялык соттун чечимдери мыйзамдарды кандайча өзгөртөт. 42.Кыргызстанда ооздуктоо жана тең салмактуулук тутумунда Конституциялык соттун ролу: бийликтин	31.Проблемы обеспечения баланса между национальными интересами и международными обязательствами. 32.Регионализация и ее влияние на развитие конституционного права. Влияние региональных интеграционных объединений (ЕАЭС, СНГ, ШОС и др.) на национальные правовые системы. 33.Будущее конституционного права: международные тренды и прогнозы. 34.Развитие концепции "глобального конституционализма". 35.Устойчивое развитие как часть конституционных норм. 36.Перспективы унификации правовых стандартов в условиях новых глобальных вызовов. 37.Право на справедливый суд и гарантии справедливого судебного разбирательства. 38.Значение принципа верховенства Конституции в правовой системе и в правоприменительной практике. 39.Сравнительный анализ эффективных механизмов конституционного контроля в странах Центральной Азии. 40.Эффективные способы взаимодействия Конституционного суда с прокуратурой и другими правоохранительными органами. 41.Влияние конституционного контроля на законотворческий процесс: как решения Конституционного суда изменяют законодательство.
--	---	--

	мыйзам чыгаруу жана аткаруу бутактары менен өз ара аракеттенүүнү талдоо. 43.Коомдук келишимдин контекстиндеги табигый укуктар теориясы: Кыргыз Республикасынын Конституциясын философиялык-укуктук талдоо. 44.Конституциялык соттордун саясий бейтараптуулугу жана көз карандысыздыгы алардын өз функцияларын аткаруу жолу катары. 45.Укуктук мамлекеттин принциптерин ишке ашыруу контекстинде конституциялык контролдоо органынын юрисдикциясы жана ыйгарым укуктары. 46.Европа жана Азия өлкөлөрүнүн конституциялык сотторунун конституциялык экспертизасынын салыштырма анализи. 47.Азыркы учурдагы чакырыктардын негизинде Конституциялык соттун иштөө принциптери.	42.Роль Конституционного суда в системе сдержек и противовесов в Кыргызстане: анализ взаимодействия с законодательной и исполнительной ветвями власти. 43.Теория естественных прав в контексте общественного договора: Философско-правовой анализ Конституции Кыргызской Республики. 44.Политическая нейтральность и независимость конституционных судов как способ выполнения ими своих функций. 45.Юрисдикция и полномочия органа конституционного контроля в контексте реализации принципов правового государства. 46.Сравнительный анализ конституционной экспертизы конституционных судов стран Европы и Азии. 47.Принципы деятельности Конституционного суда в свете современных вызовов.
	1. «Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк жарандар жана жарандыгы жок адамдардын сот адилеттигине жетүүсү жөнүндө» (2020-2024-жылдар аралыгындагы абалды талдоо). 2. «Кылмыш иштери боюнча ишенимдүү, деталдуу статистикалык отчетту түзүү маселелери». 3. «Ювеналдык юстиция институтун Кыргыз Республикасынын кылмыш-жаза сот өндүрүшүнө киргизүү көйгөйлөрү». 4. «Кибер кылмыштардын жаңы түрлөрү жана алар менен күрөшүүдө Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза мыйзамдарын өркүндөтүү».	1. О доступе к правосудию иностранных граждан и лиц без гражданства в Кыргызской Республике (анализ за период с 2020 по 2024 годы). 2. Вопросы формирования достоверной детализированной статистической отчетности по уголовным делам. 3. Проблемы внедрения института ювенальной юстиции в уголовное судопроизводство Кыргызской Республики 4. Новые виды кибер преступлений и совершенствование уголовного законодательства Кыргызской Республики в борьбе с ними

	5. «Айрым категориядагы иштерди соттон тышкары тартипте чечүү үчүн мамлекеттик органдарга өткөрүп берүү аркылуу соттук жүктү оптималдаштыруу». Изилдөөнүн алкагында төмөнкүлөрдү кароого болот: - сот тутумуна мүнөздүү (мүнөздүү) болбогон иштердин категорияларын талдоо (мисалы, административдик мааниси төмөн талаш-тартыштар, каттоо чөйрөсүндөгү талаш-тартыштар, үй-бүлөлүк же эмгек маселелери); - Кыргыз Республикасынын укуктук системасынын шарттарында дүйнөлүк практикаларды адаптациялоо мүмкүнчүлүктөрү; - сот адилеттигинин натыйжалуулугун жана сапатын жогорулатуу үчүн соттордун жүктөмүн азайтуунун пайдасы.	5. Оптимизация судебной нагрузки посредством передачи государственным органам для разрешения во внесудебном порядке отдельных категорий дел В рамках исследования можно рассмотреть: - анализ категорий дел, не характерных (характерных) для судебной системы (например, споры низкой административной значимости, споры в сфере регистрации, семейные или трудовые вопросы); - Возможности адаптации мировой практики в условиях правовой системы Кыргызской Республики; - преимущества снижения нагрузки на судей для повышения эффективности и качества правосудия.
Бажы тармагы	1. Бажы органдарынын ишине инновациялык мамилени колдонуунун перспективалары. 2. Кыргыз Республикасынын тышкы соода жүгүртүүсүнүн дарамети.	1. Перспективы использования инновационного подхода в работе таможенных органов. 2. Потенциал внешнеторгового оборота Кыргызской Республики.
Салык тармагы	1. «Салык жеңилдиктери чет элдик инвестицияларды тартуунун куралы катары: Кыргызстандын жана Борбордук Азиядагы башка өлкөлөрдүн тажрыйбасы»; 2. «Салык сабаттуулугун жана салык маданиятын жогорулатуу»; 3. «Салык салууну санариптештирүү»; 4. «Санариптик активтерге жана криптовалюталарга салыктар»; 5. «Маалыматтык системаларда графикалык кол тамганы пайдалануунун укуктук негиздери»;	1. «Налоговые льготы как инструмент привлечения иностранных инвестиций: опыт Кыргызстана и других стран Центральной Азии»; 2. «Повышение налоговой грамотности и налоговой культуры»; 3. «Цифровизация налогообложения»; 4. «Налоги на цифровые активы и криптовалюты»; 5. «Правовые основы использования графической подписи в информационных системах»; 6. «Расследование необходимости создания налогового суда»;

	6.«Салык сотун уюштуруу зарылдыгы жөнүндө маселени иликтөө»; 7.«Кирешелерди жана чыгымдарды жалпы декларациялоону киргизүүдө Кыргыз Республикасынын калкынын мамилеси»; 8.«Салык инспектору: бүгүн жана эртең»; 9.«Салык базасын жоготууларга каршы күрөшүү (BEPS) боюнча көп тараптуу инструменттерди (MLI) колдонуу боюнча изилдөө: Казакстан Республикасы жана Өзбекстан Республикасынын тажрыйбасын эске алуу менен»; 10.«Салыктар жана ишкердик иш: салык архитектурасы менен Кыргызстандагы ишкердик демилгенин деңгээлинин ортосундагы байланыш»; 11. «Кыргызстандагы салык реформаларынын натыйжалуулугу: 2010-жылдан берки өзгөрүүлөргө талдоо жана алардын дүйнөлүк экономикага тийгизген таасири»; 12. «Салыктар жана туруктуу өнүгүү: экологиялык маселелерди чечүүдө экологиялык мамиленин ролу».	7. «Отношение населения Кыргызской Республики к введению общего декларирования доходов и расходов»; 8. «Налоговый инспектор: сегодня и завтра»; 9. «Исследование по использованию многосторонних инструментов (MLI) по предотвращению потерь налоговой базы (BEPS): с учетом опыта Республики Казахстан и Республики Узбекистан»; 10. «Налоги и предпринимательство: взаимосвязь налоговой архитектуры и уровня предпринимательской инициативы в Кыргызстане»; 11. «Эффективность налоговых реформ в Кыргызстане: анализ изменений с 2010 года и их влияние на мировую экономику»; 12. «Налоги и устойчивое развитие: роль экологического подхода в решении экологических проблем».
--	---	---